

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-82. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P, NEGYED-
ÉVRE 7 P, FELEÉVRE 14 P, ÉVENTE 26 PENGŐ
EGYES SZÁM 10 FILLÉR. VASÁRNAP 20 FILLER

XIII. ÉVFOLYAM, 242. SZÁM.

Debrecen, 1936 október 22 csütörtök

ÁRA 10 FILLER

Mi legyen a városi téglagyárral

A lezajlott városi közgyűlés költségvetési vitájában több szónok felhozta a városi téglagyár ügyét. Többen a téglagyár eladása mellett kérdőskodtak, egyszerűen azért, mert az üzem fenntartása ráfizetéssel jár.

A kérdés azonban kellő megfontolást érdemel. Futó hangulatok nyomán nem lehet dönteni a téglagyár sorsáról. Legelőbb is le kell szögezni, hogy az eladás ellen szől sok nyomós ok. Már csak a város jól felfogott érdekében sem szabad a gyárat elköttyavetelni. Forszírozott eladás azzal járna, hogy potom áron kellene odaadni a gyártelepet.

A város a téglagyárat azért alapította és azért tartotta fent, hogy árszabályozást érjen el. Mikor építkezési konjunktúra volt, tényleg meg is felelt a gyár ennek a feladatnak. Másik főszempont volt, hogy a város a maga építkezéseivel saját gyárából kapjon téglát. A közüzemek erőszakolt fenntartásának máresak a magánvállalkozás jogos érdekei szempontjából sem vagyunk feltétlenül hívei, azonban vannak egyes termelési ágak, melyekben a közüzemeknek létjogosultsága van.

Sokkal inkább észszerű, ha a város bérbeadja a gyárat és gondoskodik arról, hogy az árszabályozás célzata ezen az úton is megővessék. Erre mód is kínálkozik. Bérbeadás esetén a város szerződésileg kikötheti, hogy a bérbevevő árlel-hajtó törekvéseket nem érvényesíthet, kartellbe nem léphet. Rövid időre való felmondás jogát lehetne kikötni ilyen eset ellenében.

Ha sikerülne a városnak a gyárat bérbeadni és az árszabályozást a bérbeadás esetén is biztosítani, megoldást nyerne a kérdés úgy, hogy az üzem fenntartásával járó jelenlegi deficittől is megszabadulna és a közérdeket is megóvná.

Ne felejtjük el, hogy a gazdasági helyzet javulásával újra megindul nagyobb mértékben az építkezés. Mihelyt konjunktúra jelentkezik, nyomban emelkedik az építőanyagok ára, elsősorban a tégláé. Akkor igenis szükség van arra, hogy árszabályozó legyen a város téglagyára. Fontos ez az építkezni kívánó kisexistenciák érdekében.

Ne csak a jelent nézzük, hanem gondoljunk a jövőre is, mikor arról van szó, mi legyen a városi téglagyárral. Az eladás gondolatát el kell temetni, különösen most, mikor amúgy sem kaphatná meg a város a gyár ellenértékét, hiszen a gyártmányok iránti kereslet determinálja egy gyár értékét, már pedig most egyáltalán dekonjunktúra mutatkozik a téglagyártás terén. A bérbeadásról komolyan lehet beszélni, ha a város megóvjá a gyár árszabályozó feladatának érvényesülését.

Zöld Mihály gazdálkodó tragédiája

— Tudósítás a 5. oldalon. —

Darányi miniszterelnök kifejtette a kormány programját a képviselőházban

Világnézeti harcnak helye nem lehet, nemzeti összetartásra van szükség — hangoztatta a miniszterelnök

Eckhardt Tibor pártja nevében megnyugvással fogadja az új kormányt, a miniszterelnök alkotmányos felfogása és a világnézeti harc eltörlése miatt Teljes egészében elfogadja kormány programját

Budapest, okt. 21. Az új kormány tulajdonképpeni bemutatkozása a képviselőház tegnapi ülésén történt meg. Nagy érdeklődés előzte meg Darányi miniszterelnök programbeszédét, várták a politikai pártok s így a padsorok újszólóan megteltek. A kormány teljes számban volt jelen.

Az ülés megnyitása előtt Darányi miniszterelnök átment az ellenzéki folyosóra is és barátságos szót váltott az ellenzéki képviselőkkel.

Jelenvolt Bethlen István gróf is, aki hír szerint szintén részt-

vesz a kormányprogram felett meginduló vitában.

Korniss Gyula alelnök nyitotta meg a gyűlést s előterjesztései során felhatalmazást kért arra, hogy az Ojság c. lap ellen a Ház rovására elkövetett rágalalmazást és becsületsértést bünyádi eljárást indíthasson. A Ház a felhatalmazást megadta. Bejelentette az elnök a bizottságok megalakulását, majd elrendelte a szavazást a 33-as bizottságban megüresedett két tagsági hely betöltésére. A Ház Ivády Bélát és Csilléry Andrást választotta be.

Darányi miniszterelnök beszéde

Darányi miniszterelnök állott fel ezután helyéről, hogy ismertesse a kormány tervezett munkásságát.

— A Ház igen tisztelt elnöke — mondotta — tegnap magasszónyalásu beszédében megemlékezett Gömbös Gyuláról, az elhunyt miniszterelnökről. Azt hiszem, kötelességet teljesítek, ha erről a helyről, az ő helyéről én is lezöször róla emlékezem meg. A parlament kupolacsarnokában alkalma nyílt vázolni az ő életét, amelyet az ország és a nemzet az ő elvesztése felett érez. Azt hiszem, hogyha valamikor, akkor most elmondhatjuk Gömbös Gyula egyéniségéről a költő szavait: lezárván, ami benne földi, egy élető eszmévé finomult.

— Amikor az új kormány élén

„Minden erőt és minden értéket fogjunk össze a nemzet szolgálatában“

— Az ország mai helyzetében, ha külpolitikai s belpolitikai hely-

szerepem és alkalmam van a Háznak bemutatkozni — folytatta ezután — meg kell állapítanom elsősorban, azt, hogy a kormány tagjai tulnyomórésben a Gömbös kormány tagjaiból alakultak s a kormány arra a többségi pártra támaszkodik, amelyet Gömbös Gyula programja alapján küldött be a választóközönség a parlamentbe. Ez a két tény, valamint az a meggyőződés, hogy Gömbös Gyula politikai célkitűzései helyesek voltak, egyszerűsmond megadja azt az irányt is, amelyben a kormány az országot vezetni kívánja. A keretet megadja az előbbi kormány által elfogadott nemzeti munkaterv, amelynek célkitűzéseit ellenzéki oldalról is többen és több alkalommal helyesítették.

lágnezeti harcnak helye nem lehet, Magyarországon csak úgy lehet kormányozni, ha a keresztény nemzeti gondolat és a keresztény erkölcs alapján szilárdan állunk. (Nagy taps a Ház minden oldalán) A keresztény erkölcsi rendnek egyik főkövetelménye az, hogy aki kormányoz, az szolgáljon. (Nagy taps.) Hiszi és reméli, hogy sikerülni fog a távolabbi nemzeti célok tekintetében a pártok tulnyomó többségével egy álláspontra helyezkedni.

— A nemzeti egység tulajdonképpen azt jelenti, hogy minden erőt és minden értéket fogjunk össze a nemzet szolgálatában. Ez végeredményben ugyanaz, mint a nemzeti összetartás (nagy taps, az ellenzéki pártok is tapsolnak). Meggyőződése, hogy ebben a felfogásban meg lesz a lehetőség a termékeny együttműködésre. A tárgyilagos ellenzék politikai bírálatát természetesen szükségesnek tartja. A parlamentárizmust a pártharcok elfajulása és a demagógia járhatja le. A nemzetnek az erős kormányzás és a magasszónyalu törvényhozás az érdeke. (Nagy taps.) Olyan munkát kell végezni, ami a nemzeti organizmus bomlasztó, destruáló, fajunktól idegen, a nemzeti gondolatot és a keresztény erkölcsi felfogást tagadó irányzat ellen gátat emel és csak a cselekedetekben megüdvülő népi és nemzeti politika eredményes szolgálatával érhetjük el.

A választójogi reformot megelőző a kormányzói jogkör kiterjesztése és a felsőházi reform

Szükség van bizonyos közjogi reformokra, hogy tökéletesek legyenek azok a keretek, amelyek

között a nemzet állandó életét éli. A szavazás titkosságának bevezetését a kormányzói jogkör kiterjesztésének s a felsőházi jogkör reformjának kell megelőzni. Meg-

győződése, hogy az összehívandó pártközi értekezlet megfelelő légkört teremtenek a javaslatoknak a letárgyalására.

A külpolitika irányelveiben nem áll be változás

— A magyar külpolitika irányelveiben nem áll be változás. Továbbra is annak a konstruktív békepolitikának alapján állunk, amelyen eddig is eredményesen tudtunk együttműködni az európai nemzetek egész sorában. Továbbra is ápolni és lehetőség szerint fejleszteni igyekezünk azokat a meleg baráti szálakat, amelyek bennünket a római egyezmény másik két aláíró hatalmához, Olaszországhoz és Ausztriához fűznek. A magyar kormány természetesen egyúttal a legnagyobb figyelmet fogja szentelni a német birodalommal fennálló tradicionális jóviszony gondozására és hálás barátsággal fogunk gondolni mindig azokra a nemzetrekre — Lengyelországra és Bulgáriára —, amelyek ünnepélyes formában osztoztak a nemzet gyászában. Magyarország barátaiival való együttműködése nem irányul senki ellen sem, sőt ellenkezőleg, az általános kibékülés megvalósítását a külpolitika egyik legfontosabb

céljának tekinti. A magyar nemzet osztatlan egységben kívánja Anglia barátságának biztosítását és szívesen látná az érdekek közös elismerése mellett a Franciaországgal való barátságos légkör kialakulását. A szomszéd államokban élő magyar kisebbségek, sajnos, igen kevésbé meg nyugtató sorsát továbbra is a legnagyobb figyelemmel fogjuk kísélni. A Népszövetség a kisebbségi érdekek védelme terén nem áll a neki szánt nemes feladat magaslatán. Elég arra hivatkozni, hogy az 1935. évi május 31-ig benyújtott 458 kisebbségi panasz közül csak 7 találta meg a tanácshoz vezető utat. E jelenségek ellenére a magyar kormány nem fog megszűnni arra törekedni, hogy úgy a Népszövetségben keresztül, mint minden más rendelkezésre álló törvényes eszközzel továbbra is szorgalmazza a kisebbségek sorsának javítását. Hasonló módon fog törekedni a kormány más jogos kívánalmaink megvalósítására.

Belpolitikai és gazdasági kérdésekről

— Külpolitikai érdekeinket csak úgy tudjuk eredményesen szolgálni, ha rend és nyugalom van az országban. Ennek megtartását törvényes kötelességnek tekintjük.

— Bár semmi ok nincs annak feltevésére, de ha a rend megbontására bármilyen kísérlet történik, a kormány a törvény teljes szigorát fogja érvényesíteni. A kormány szociális érzéstől áthatott politikát kíván folytatni. Különösen fontosnak tartja a magyar vidék, a magyar falu problémájával való beható foglalkozást. A kormány megbecsüli az önkormányzati gondolatot. Az önkormányzat szellemével nem kerül ellentétbe a kormány, amikor a közeljövőben az önkormányzatok számvetéségi és pénztári szolgáltatást államosítja és vagyongazdálkodásukat fokozottabban ellenőrzi.

— Fenntartani kívánja az inségmunkák rendszerét ott, ahol azok szükségese, munkanélküli segélyt ezentúl sem ad a kormány. (Helyeslés, ellentmondás a szocialistáknál.) Az államháztartás egyensúlyának biztosítására törekszik a kormány. Továbbra is fenntartjuk a viszonyokhoz alkalmazkodó bevált valuta- és hitelpolitikánkat. Nem nyulunk a devalváció eszközhöz és nincs szó a nemes valuták felárlának megváltoztatásáról sem. Hitelpolitikánkban arra akarunk törekedni, hogy elősegítsük a belső tőkekepződést. Folytatni kívánjuk a közmunkákat és beruházásokat. A FAKSz kölcsönök törlesztésének idtartamát 30 évvel emelik fel, a tisztviselői kölcsönök hitelkeretét szintén felemeli a kormány. A közhelyterítés terén a kormány arányosságra és igazságosságra törekszik. A családvédelem érdekében külön jogszabályokba foglalják majd össze azokat a rendelkezéseket, amelyek a többgyermekes családoknak kedvezményeket biztosítanak. A családvédelem gondolatát kívánja szolgálni a kormány azzal is, hogy önálló egyszemélyi alakítását a kisipar és kiskereskedelem terén nemzeti alap létesítésével elősegíti. Ilyen módon a diplomáso-

kon is segíteni óhajt a kormány.

— Gazdasági politikájában a kormány továbbra is erőteljesen kívánja képviselni az agrárgondolatot. (Taps.) A telepítési és hitbizományi törvény végrehajtási utasítása a közeljövőben fog napvilágot látni.

— A magyar termékek versenyképessége céljából nagy súlyt helyez a minőségi termelés javítására. Fel akar karolni minden olyan termelési ágat, amely a mezőgazdaság számára több munkaalkalom teremtését teszi lehetővé. Célunk a mezőgazdasági érdekképviselet tökéletesebb kiépítése és ezt a célt fogja szolgálni rövidesen a Ház elé kerülő törvényjavaslat a mezőgazdasági kamarák reformjáról. Nagy súlyt kívánunk helyezni a mezőgazdasági szakoktatás kiépítésére is.

— Iparügyi politikánk irányításánál az ország adottságaira és természetes szükségleteire leszünk elsősorban tekintettel. Teljes tudatában vagyunk, hogy iparuunknak nemcsak termelési jelentősége van, hanem az nagyon fontos szociális szempontból is. Éppen ezért a kormány szükségeseknek tartja és programjába vette az egészséges iparágak fejlesztését és elő akarja mozdítani azoknak versenyképességét. Igen fontos a legkisebb munkabér szabályozása is. Ezt szükségesnek tartjuk s tovább folytatjuk.

— Ezek az intézkedések egyúttal szociális célokat is szolgálnak és alkalmasak arra, hogy a társadalmi ellentétek kiegyenlítésére hassanak. Foglalkozni kíván a kormány a munkaközvetítés kérdésével, továbbá a munkaviszonyok intézményes rendezésével s az ipari munkások helyzetének javítása érdekében foglalkozik azzal a gondolattal, hogyha egyelőre csak szűkebb keretek között is, de lehetővé teszi az ipari munkásoknak az önálló családi házak szerzését, a társadalombiztosítási tőkék felhasználásával.

A felekezeti béke megóvása

— Kulturális téren a nemzeti alapon kíván tovább haladni, a vallásos alapon nyugó keresztény erkölcsöt hirdető. A magyar művelődés külföldi kapcsolatait továbbra is ápolni fogjuk, gondoskodni kívánunk az intellektuális munkanélküliség nehéz problémájáról. A felekezeti béke megóvására irányuló minden szándék szembe fogja találni magát a kormánnyal. (Helyeslés a baloldalon.) Az igazságszolgáltatás terén a jó és gyors igazságszolgáltatást tartom a legfőbb kérdésnek. Ezenkívül foglalkozik az igazságügyminiszter a sajtótörvény előkészítésével is.

— A honvédelem terén a honvédség továbbfejlesztésén fogunk tovább munkálkodni. Fontos feladatnak tartja még a kormány a lég- és gázvédelem gyakorlati kifejlesztésének kérdését is. Rövidesen a Ház elé kerül a frontharcos törvény is, amelynek jelentőségét a nemzet minden tagja át kell, hogy érezze. (Helyeslés és taps.)

Pesthy Pál a Nep bizalmát nyilvánította a miniszterelnök iránt

Pesthy Pál kijelentette, hogy a nemzeti egység pártja nevében a miniszterelnök és kormánya iránt bizalmát fejezi ki. Elismerő szavakkal emlékezett meg ezután Darányi Kálmán miniszterelnök személyéről, akit megfontoltság és bölcsesség jellemez s ez a bölcsesség cselekedeteiben kitarással, eréllyel és a hazának önzetlen szolgálatában párosul. Ez az alapja annak a

TAMOGATÁST KÉR DARANYI

— Szíves elnézést kérek, hogy a Ház türelmét ilyen túlfutott bosszú ideig igénybevettem s nagyon kérem, hogy azon a rögzös úton, amelyen a mai nehéz időkből a kormányoknak járnia kell, jóindulattal méltóztassanak engem támogatni.

A BESZÉD HATÁSA

A miniszterelnök beszédét a Ház majdnem minden oldalán igen nagy tapsal és éljenzéssel fogadták. Csak a szociáldemokraták és a Rassay-csoport tiltó némán a helyén. Előbb a miniszterek, majd a kormánypárti képviselők járultak sorra Darányi miniszterelnökhöz, hogy gratuláljanak neki.

Ezután a miniszterelnök és a szakminiszterek több törvényjavaslatot nyújtottak be, majd az elnök bejelentette, hogy a parlamenti gyakorlatnak megfelelően a képviselőknek joguk van a kormányprogramhoz hozzászólni. — Elsőnek Pesthy Pálnak adta meg a szót.

bizalomnak, amelyet a NEP a miniszterelnök személye iránt nyilvánított, másik alapja meg az a program, amelyet előterjesztett. Ezután sorra vette a kormányprogramnak főbb pontjait és kijelentette, hogy a párt azokkal teljesen azonosítja magát.

Végezetül ismételt bizalmát nyilvánította a miniszterelnök iránt.

Eckhardt Tibor pártja nevében megnyugvással fogadja az új kormányt

Eckhardt Tibor azzal kezdte beszédét, hogy a kormány programját nem kívánja bírálni, hanem helyett azt az álláspontot ismereti, amelyet pártja az új helyzetben szemben magának vall. Kijelentette, hogy az új kormány megalkulását pártja teljes megnyugvással fogadja elsősorban azért, mert Házjelöltséget nélkül más megoldást nem is lehetett volna találni, de azért is, mert a helyzet elbírálására és a helyzetből származó következtetések levonására ezt a kormányt igen alkalmasnak tartja. De megnyugvással fogadjuk — folytatta — a miniszterelnök úr személyi adottságaira való tekintettel is, amelyek közül legelsőnek azt az igen fontos ténytet tartom szükségesnek kiemelni, hogy a miniszterelnök úr kellőképpen értékeli az alkotmányos élet jelentőségét. A másik szempont és ezt nagy örömmelre a miniszterelnök úr is kifejezte és amelyre a miniszterelnök úr egyénisége adja meg a garanciákat, az, hogy világnézeti harcot itt senki nem fog provokálni.

— Örömmel hallotta, hogy a miniszterelnök haladó népi, szociális reformpolitikát akar követni. Megnyugvással látja Darányi Kálmán a miniszterelnöki székben azért is, mert megvan győződve, hogy jóindulatú törekvéseit mindenkor törvényes és korrekt eszközökkel fogja megvalósítani. Nagy megnyugvással hallgatta az exozét azért is, mert abban frázis nem volt. A maga nevében és pártja nevében is örömmel üdvözli a külügyminisztert. Kevés európai külügyminiszter van, aki mögött

olyan osztatlan bizalommal áll a nemzet, mint a magyar külügyminiszter mögött, akinél jó kezekben van letéve az ország külpolitikájának intézése. Ugyanígy üdvözli az új honvédelmi minisztert is. Különb szakembert nem kaphatott volna a honvédelmi tárcá. Nem akarja hangsúlyozni a kormányra néve talán túlságosan előzékeny kijelentéseit anélkül, hogy ne üdvözölje a kultuszminisztert is.

Ekkor kigyulladt a beszédidő lejártat jelző zöld lámpa. Eckhardt Tibor negyedórás meghosszabbítást kért. (Megadjuk! — kiáltják nevére a kormánypárttól. Halljuk, halljuk még a többit is, még ott miniszter van. Meghosszabbítjuk egy félórával! Általános derülttség.)

Eckhardt örömmel üdvözölte a kormány gazdasági minisztereit. Világnézeti tekintetben nincs különbség az ő pártja s a kormánypárt tagjai között. A kormány tagjainak nagy többsége iránt nagy bizalommal viseltetik, elfogadja teljes egészében a kormány programját. A régi sérelmeket nem szándékozik felhánytorgatni, mégis az ellenzéki bírálati szabadságát pártja számára minden körülmények között fenntartja. (Általános helyeslés.)

Ugy érzi, hogy ezek után indokolni kell, miért marad ellenzéki. Azért, mert először a választójog, másodsor pedig a nemzet önkormányzatának tisztázása nélkül nem vállalkozhatik a kormány támogatására. A választójogi problémában látja a magyar élet számos bajának kiindulási pontját. A

Az összes gyártmányu r á d i ó k KESZLER-nél
szerezhetők be legolcsóbban
Széchenyi u. 1.

kiszápadt minden lehetőséget megpróbál, hogy valóban pártközi

Ernszt Sándor nyilatkozata a kereszténypárt nevében

Ernszt Sándor hangoztatta, hogy a keresztény pártnak mindig az volt a nézete, hogy Magyarországon erős kormányra szükség. A nemzet szelleme legyen az az erő, amiből a kormány mindig merít. A modern állam csak szociális állam lehet. Meg kell oldani a kubi-

megegyezés jöjjön létre. Amíg azonban ez a megegyezés nincs meg, a hitelben való politizálás minden lehetőségét elutasítja. Kérde a belügyminisztert, elérkezett-e az ideje annak, hogy a kisgazdapártot nem letérni iparkodnak, hanem megbeszéljék? A nemzeti önkormányzat tekintetében meg akarja várni a kormány eszlekedeteit, addig nem szavaz bizalmat. A miniszterelnök a formai nemzeti egység helyett a nemzet erkölcsi szolidaritásának helyreállítására törekedjék. Ehhez a munkájához Isten áldását kéri és sok sikert kíván.

kusok, somnások és az állástalan diplomások kérdését. Az alkotmányjogi kérdések is fontosak. Vissza kell térni a Szent István-alkotmányhoz, meg kell erősíteni a vármegyéket. Külpolitikában ne kössük le magunkat jobban, mint amennyire szükség van.

A szociáldemokraták álláspontja

Peyer Károly fontosnak tartja a titkos választójog kérdésének megoldását. A szociáldemokrata párt a maga részéről is készséggel járul hozzá, hogy az ellenfelek kiküszöbölődjenek. Vannak felfogások, amelyek a hazát ki akarják sajátítani egy osztály részére. A munkásság nem hajlandó magát kiközösíteni hagyni, beletartozik a nemzet egyetemébe és ha más is politikai felfogása és világnézete, ez nem jelenti azt, hogy a munkásosztály nem olyan értékes tagja a nemzetnek mint más osztályok. (Általános taps.) Helyesli a miniszterelnöknek azt a kijelentését, hogy

külpolitikánk nem irányul egyetlen állam ellen sem. Beszédét azzal fejezte be, hogy a párt fenntartja magának a bírálat jogát a benyújtandó törvényjavaslatokkal szemben.

RASSAY CSÜTÖRTÖKÖN BESZÉL

Ezután az elnök felfüggesztette az ülést. Szünet után a Ház Rassay Károlynak halasztást adott beszéde elmondására. Vita nélkül elfogadták az elnök napirendi indítványát. A legközelebbi ülés holnap délután 4 órakor lesz. Miután az interpellációk halasztást kértek és kaptak, az ülés 8 óra előtt véget ért.

Az olasz és német külügyminiszter tanácskozása

Berlin, október 21. Ciano gróf olasz külügyminiszter ma délben a külügyminisztériumban látogatást tett Neurath báró birodalmi külügyminiszternél. A két külügyminiszter hosszabb megbeszélést folytatott.

Neurath báró birodalmi külügyminiszter délelőtt az Adlon szállóban viszonzta Ciano gróf olasz külügyminiszter látogatását.

„EURÓPA NEM VALHAT A KÜLÖNBÖZŐ BLOKKOK ÉS ARCIVONALAK ZSÁKMÁNYÁVÁ”

Milánó, okt. 21. Az olasz sajtó ma elsősorban Ciano gróf külügyminiszter berlini útjával foglalkozik és a látogatásról írt tudósításában lelkes hangon ír arról a szívélyes fogadtatásról, amelyben Ciano külügyminisztert Berlinben részesítették.

Olasz külügyminiszter — írja a Popolo d'Italia — hat éve nem fordult meg a német fővárosban. Ciano külügyminiszter hat év után teljesen átalakult Németországba érkezett, mely a nemzeti szocializmus és Hitler birodalmi kancellár vezetése alatt azon fáradozik, hogy régi nagyhatalmi állását visszaszerezze. Németország

dekében sikerül biztosítani a hasznos és termékeny békét.

Róma, október 21. Az egész közvélemény Ciano gróf németországi fogadtatásának hatása alatt áll s valamennyi lap megállapítja, hogy Berlinben végleg megalapozták a kölcsönös érdekközösségen alapuló őszinte német-olasz barátságot.

A Corriere della Sera többek közt a következőket írja: Az a szívélyes fogadtatás, amelyben Ciano gróf részvételével a német sajtóban megnyilvánuló meleg rokonszenv és az olasz politika célkitűzéseinek egyhangú helyeslése azt bizonyítja, hogy az olasz külügyminiszter berlini látogatása történelmi esemény, amely fordulópontot jelent a német-olasz kapcsolatok fejlődésében. Németország és Olaszország között már régóta egyre erősebb közlekedés észlelhető. Ciano gróf berlini útja olyan időpontban történik, amikor az egész európai politika az utóbbi évtizedek legnagyobb válságát éli.

EGY ÓRA HOSSZAT TANÁCSKOZTAK CIANO ÉS NEURATH

Berlin, okt. 21. Ciano gróf és Neurath báró első megbeszélése több mint egy óra hosszat tartott. A megbeszélésen rajtuk kívül senki más nem vett részt. A megbeszélés tárgyáról sem olasz, sem német részről nem lehet bővebb felvilágosításokat kapni. Mindössze annyit jelentettek ki, hogy az európai kérdések összességéről volt szó. Ciano, amikor kijött Neurath dolgozószobájából, csak ennyit mondott: Meg vagyok elégedve.

Az asszonyok és gyermekek tömegei Madrid megadását követelik

Rabat, okt. 21. Mint a sevillai rádióállomás jelenti, a Madridból érkező menekültek elbeszélése szerint a fővárosban teljes a fejtelenség, az utcákon az asszonyok és gyerekek tömegesen tüntetnek s a város megadását követelik. Largo Caballero a miniszterelnökség palotájának erkélyéről beszédet akart intézni a tömeghez, de a tömeg szidalmakkal fogadta. Caballero Moszkva parancsainak engedve határozta el, hogy megkezdje a védelem előkészítését. A munkálatakat oroszok fogják vezetni.

Varela tábornok, aki Madrid ostromát vezetni fogja, kijelentette, hogy a várost már is elesettnek lehet tekinteni.

AZANA ELNÖK VÉGLEG BARCELONÁBAN MARAD

Barcelona, okt. 21. Azana köztársasági elnök hivatalát végleg a katalán parlament palotájában

Filléresgyors TOKAJBA

f. hó 25-én,

vasárnap a tokaji Születi Hétre. A menettérti jegy ára P 2'80

Menetjegyiroda.

A NÉMET IFJÚSÁG ÜZLNETE MUSSOLINIHOZ

Berlin, október 21. Ciano gróf külügyminiszter ma résztvett a berlini Hitler-ifjúság báltársi ülésén. Ezalkalomból Baldour von Sirach német ifjúsági vezér mondott hosszabb beszédet.

— Olyan időkben — mondotta — amikor igen sok országban kitört a bolsevizmus, a zürzevar, szűkebb annak felismerése, hogy Olaszország és Németország a rend sejtjeit alkotják és ezek a sejték hivatottak arra, hogy egész Európát erősebbé tegyék. A német ifjúság most az jutott eszébe, hogy gondoskodjék arról, hogy Németország egyre erősebb legyen és gátat alkosson, amelyen megfordul a bolsevizmus hullámai. Végül arra kérte Ciano gróftól, közzölje Mussolinival, hogy Németországban olyan ifjúság nő fel, amely szívből együtt érez az olasz ifjúsággal.

rendezték be.

Párizs, október 21. Franco tábornok — mint ahogy a teneriffai rádió közli, bejelentette, hogy Madrid bevétele után a nemzeti csapatok Katalónia ellen intéznek majd támadást, hogy ott véget vessenek a vörös terrornak. Egy talpalatnyi földet sem szabad a marxisták uralma alatt hagyni — mondta a tábornok.

A toledói szakaszon mintegy nyolcezer főnyi kormánycsapat megtámadta a nemzeti haderőket. A támadást minden nehézség nélkül visszaverték.

Az arragoniai szakaszon a nemzeti csapatok előnyomulása közben kilenc kormánypárti repülőgép bombázni akarta a felkelő csapatokat. A kilenc gép közül hatot lelőttek. A hivatalos hadijelentés szerint az északi harc téren nem volt jelentősebb esemény.

A Graf Zeppelin óriás léghajót kivonják a „szolgálatból”

Berlinből jelentik: A Zeppelin léghajóállalat vezetője elhatározta, hogy a régi Graf Zeppelint kivonja a szolgálatból, mielőtt a körülmények megengedik és siettetni fogja új léghajók építését. A terv az, hogy 1938. őszéig három új léghajót építenek a Graf Zeppelin helyett. De ezt nem azért vonják ki a forgalomból, mintha már nem felelhetne meg a követelményeknek, sőt ellenkezőleg, a Graf Zeppelin 8 évi munka után is teljesen használható, csak éppen a Hindenburg léghajóhoz képest nem elég kényelmes. Gyorsasága és gépei azonban kifogástalanok. Azért készül a Hindenburgon kívül még három léghajó, mert az atlantióceáni járatok ellátására legalább négy léghajó kell.

Csak felnőttek nézhetik meg MA IS STEFAN ZWEIG és W. TOURJANSKY

különleges filmjét a

FÉLELEM-et

a Hungária

Előadások: 5, 7 és 9 órakor.

filmszínházban.

Oláh Gábor: Napkeleti királyfi

A minap jelent meg a debreceni könyvpiacon Oláh Gábor: Napkeleti királyfi és A leláncolt Prométheusz c. könyve.

A Kar ucca misztikus magányában dolgozó törzsköcs magyar tebeiség újabb hatalmas felbukkanásai ezek, bár a Napkeleti királyfi a trianoni békeparancs közvetlen hatása alatt íródott és csak most lát napvilágot. A leláncolt Prométheusz újabb keletű.

Az alábbiakban szeretném megvilágítani néhány szóval ezt a két munkát: mindegyiknek külön arculata és erőzónája van.

I. NAPKELETI KIRÁLYFI

Mesedráma. Szinte mondhatnánk: misztérium-játék. A Test és a Lélek világa ez. Ősi vita, melynek első, látomászerű felderengése már a kolostori irodalmunkban is előfordul. Misztérium-játék, örök jelenvalóságban és időszertűségben elgondolható és kiábrázolható. Ördögös varázslat kiigézi a Leleket a Testből. Persze itt egészen sajátos magyar fájdalomtól izeseedik át a régi regé. Jávorka a napkeleti királyfi, Magyar király fia, keletre jön. Keleti lelke nyugtalansága Nyugat felé röpti ősi öröke, Atilla földje fölkeresésére.

Keletiek nyugaton — az ősi, a megrikátóan szép és mesécsen elérhetetlen cél, balgóság és válság — ez az oláhgábori örök probléma cserepedik ki újra Jávorka lelkén. Egy elvarázsolt erdőbe lép a királyfi, ahol a dolgok tökéletes mesebódulatban élnek. Pici tündérgyerekkel táncos jövedve pengeli apró sarkantyút. A páratlanul muzsikás nyev kibúja ontja ezt a holdfényes varázslatot. Tündérszemek rontják, tündérkezek izgézik itt a földi halandót „a mesék renetegének közepén”. Jávorka hű csalóásával érkezik. Gubóval és Lidérccel. Amaz együgyű paraszt, és olyan lamtosféte. Ilyen látvány fogadja őket:

„Csilingelnek fehér harangvirágok
Bujósdít játszik gyors vill-sereg;
Szilakötő-hintó zírren utánok,
Részeg bogár harmatban hempereg.
Kék lánggal égnek a pici mécsvirágok
S a felhőkből aranyeső szivárog.”

Az oláhgábori finom érzékiség egészen sajátos illatú, tündéri révületbe kirószáló légköre ez, melyben végtelen kirezgsű visszhangja van minden hangnak s muzsikás messzeségekre fátyolosodik minden szó és ütem. Csongor és Tünde elbűvölt világa ez, a természet démoniségének kitérőadásosoda iffalomban, táncos tündéropánkán, vilózó villiláncon át. Igen ám, de a mesék renetegének közepé titálommal van teletűzdelve. A nagy célhoz csupán a tündérség megromtó démoniságán keresztül vezet az út. Ennek az elvarázsolt világnak mozgatója Kuvik, az Ösgonosz, aki ördögösségének összes erőköszletét arra használja fel, hogy Jávorka lelkét megkaparintsa. Bűvös hálót vet a léleknek, holdsugárból vili-táncból, erdőrontásból, Gyönyörű lánya, Tarantella, a lélektől lemeztelelenített tiszta Testiség elsőrangú eszköze Kuvik kezében a lélekrobálás kiviléknél. Tarantella a kéz bódulatával kicsalja Jávorka lelkét, amely alakítatlan árnyként sajogja körül kitagadó gazdáját s vadló földiséggel jelenik meg, amikor Jávorka önnön édesanyját, Estiket is elutasítja magától. Es-

tike Kuvik karmaiba került s mivel nem adja el neki a lelkét, a legdurvább kínzásoknak van kitéve.

Gubó vaskos póriasságának eredeti kontúrjával mindvégig egészen testestli meg a földi embert. Tenyeres-talpas bölcsessége így szólal meg a lélekrobálás láttán: „Mit ér a test lélek nélkül? Bugyelláris bankó nélkül!”

Az alapszéménél kapcsolódik be trianoni tragédiánk élő fájdalma, mint a mű keletkezésének egyik hatalmas együlthajtója. Természetesen az igazi művész irreduktibilis nem a fokospergető kurjantgatások olesó eszközeiben merül ki, hanem fájdalmit megmeríti a mesék holdas vizében s szép hegedűszóban eljátsza a „hamar halandó embernek” a Test és a Lélek ősi regéjét napkeleti reménységeinkről, amelyeket odadobtunk bakó Nyugatnak. Jávorka szava kétségbevonhatatlanul arra előz: „Mindig, mindig halom én anyámnak jajszavát. S elvesztett hazámnak is minden gyásza öl. Egy faj átka életem, kinnal koronázva föl.” Az egész mesén áttör a megváltó hazafiság ezen gondolata. Jávorka, a magyarság deli királyfia, út messze napkeleti mesék küldenek új hazája örökébe, meg a lelkénél is jobban szereti hazáját, eladja lelkét a Gonosznak s örök áron hazát vásárol tőle. Így adja át lelkét Tarantellának: „Ha nemzelemben élek tovább: jó, vedd el, átadom...” Estike, Gubó, Lidérc hiába szölongatja vissza embersége kalózó tudatára, testét már lenyűgözte a kéz. Hangjuk vádas földisége már nem hat el lelkéig, hisz az megözevgyült női alakban gyásos számkivetésre van kárhoztatva. Körül-körül lebegi gazdája még lézengő porhüvelyét, de ott üres fészekre talál. Jávorka a démoni hatalom hangszere, pici harmonikája lett, melyen át Kuvik fújja a sötétség dalait. Vas Jankó és 12 csatlósa segítségével legyűri Nyugatot. De a hódoló Idegen Király csodaszép lányába, Hajnalukába beleszeret. Tarantella féltékenységből elragadtatja a lányt a sötétség hatalmaival. Jávorka odaveti Tarantellát Vas Jankó koppasztó dühének. Kuvik bosszút esküszik ellene. A Halál pítvarába hurcoltatja a lézadó királyfit. Jávorka csak a Kárhozat küszöbén döbben rá Estikécsen édesanyjára. Zavaros beszéde kilsztul előtte s a bölcsödalt hallja ki belőle. Az anya hite hófehér szárnyaival védi meg fiát a Pokol és Halál ellen s leimádkozza a Názáreti szelid alakját, aki visszaadja a bűnbánó és meglért Jávorkának zsiib badtan tőbolygó lelkét. Az anyagi hozsanna porba roskasztja a hazugság és tagadás oszlopait s a gyeheimai sötét pillérek hófehér mennyzországi oszlopokká fényesednek ki... Az anyaság és a krisztusi hit szent kettőségekben buzog a megváltás örök erőforrása. Ez a két szerető hatalom ragadja ki a démoniságba süllyedt lelkét a sötétség szakadékából és fölemeli a megigazulás ormára.

A napkeleti királyfi nemhiába a János vitéz, Csongor és Tünde és a Szentivánéji álom szerelmes ifjainak egytestvére, itt is az ördögösség elvarázsolt világa után az „ásó kapa s a nagyharang”-féle egymástratalálás öröme: a szerelem nászdala zendül fel.

Érdemes egy kissé felfejteni a szimbolizmus aranyzálatát az egyes személyekről az emberi életet alán áramló végtéről. Vas Jankó például előfor-

dul Oláh Gábor Széchenyiről szóló nagyszabású, de eddigelé még kéziratot: Magyar Tragédiájában is, ahol a Forradalom tüzbemártott fullajtára. Itt félig mesebeli, félig esont és hús-alak: az Erő kiköpcösödése iszonyú idomokba. A sötét hatalmak karmában vergődő Estike jajszavában a megsonkított magyarság bealkonyult jövődjé sikong testesedik anyává. A viszasziránkozó lélek sirama valami misztikus messzeségekből rezdül a kitagadó test felé: a visszafajás csodálatosan finom, fátyolos zenéje ez:

„Jávorka, fáj, hogy megtagadtál
Siratlak erdőben patakánál.
Gyászollak az Éj fátyolával,
Hulló csillagok gyöngysorával.
De százszor jobban ver a bánat:
Hogy nem ismered meg anyámat!”

De meddő ez a vállalkozás „prózává nyúlazni” ezt a szép, hamvas tündéri

költészetet, a rimelő teltség, a zendő nyelésztétikum dáruszi kincsesházát, el kell olvasni! Márkás irodalmi alkotás ez. Jó lenne, ha a Csokonai színház kiváló tudós és művész igazgatója foglalkozhatnék vele az előadás szempontjából, a debreceni közönség eredeti levegőjű mesedramát kapna.

A mese prózai tanulsága és modern mondanivalója ez: meg kell küzdenünk bensőnk démoni világával. Nem szabad egy pillanatra sem feladnunk az ősi juszt, a lelkét, mert benne van a váltóság lehetősége. A keresztény hit megváltó gondolata által s egyúttal a legnemesebb értelemben vett irreduktibilis egyedül hathatós eszköze is.

Lám, a sokszor pogánnyá kürtölt Oláh Gábor lelkének mélyén ilyen érintetlen szépségében él tovább gyermekien hamvas hite és idealizmusa az egyéni és nemzeti váltóság lehetőségéről.

Dr. Ternay Kálmán.

A Püspökladányban tartott ló- és fogatverseny klállításának eredményei

Annakidején, kedj számunkban beszámoltunk arról a nagyszerű sikerről, melyet a püspökladányi járás gazdasági bizottsága aratott a vasárnapi klállítással. Akkor nem tudtuk közölni a nyertesek névsorát, most adjuk közre, úgy a ló és fogatverseny, mint a buza-klállítás versenyének nyerteseit.

Kettősfogatok: 1. Kaba község, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele). 1-a. Nagy Sándor Püspökladány (Papp Sándor ezüstsérlege). 2. Kéry Balázs (ágotai leg. táns. díja).

Négyesfogatok: 1. Hajdúszoboszló város fogata, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele). 1-b. Csukás Ferenc Tetétlen, (Püspökladány község tiszteletdíja). 2. Józsa András Kaba, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele).

Fiatal anyakancák: 1. Tözsér A. Kaba, (Ludány Miklós ezüst sérlege). 2. Karacs Sándor Püspökladány, (földmívelésügyi miniszterium ezüst oklevele és báró Groedel Margit sérlege). 3. Rácz Sándor Püspökladány, (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara oklevele és Püspökladány díja). 4. Kovács István Püspökladány, (földmívelésügyi miniszterium oklevele és Tözsér Ambrus sérlege). 5. Kovács István Püspökladány (járás mezőgazdasági bizottság oklevele és sérlege). 6. Rácz Sándor Püspökladány, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele).

Meddő kancák: 1. Lénárt András Hajdúszoboszló (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kitüntető oklevele és Szatmáry István díja). 2. Cseke Gábor Hajdúszoboszló, (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara elismerő oklevele, járás mezőgazdasági bizottság ezüst sérlege). 3. Pappler Géza Tetétlen. 4. Pappler Géza Tetétlen. 5. Töke Imre Püspökladány, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele).

Egy, kettő, hároméves kancasikók. 1. Bene Antal Földes, (földmívelésügyi miniszterium oklevele és Moesáry Béla sérlege). 2. Bay Sándor Püspökladány, (földmívelésügyi miniszterium ezüst oklevele és Kaszás István díja). 3. Körtyvélyes Kálmán Földes (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara

oklevele és járás mezőgazdasági bizottság díja). 4. Péntek Sámuel Püspökladány (földmívelésügyi miniszterium bronz oklevele). 5. Kürthy János H. Szoboszló. 6. Gere Máté Kaba. 7. Ludány Miklós Nádudvar, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele).

Gyógycipőket

divatecipőket lúdtalpas lábakra parafa vagy alumínium betéttel. Kívánatra gipszmodell készítek. OROSZ, PIAC U. 75.

Egyéves ménésikók: 1. Kiss Imre, Földes (földmívelésügyi miniszterium ezüst oklevele, Hajdú vármegye díja). 2. Kádár Sándor Püspökladány (földmívelésügyi miniszterium ezüst oklevele). 3. Szilágyi Lajos Kaba, (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara tiszteletdíja és oklevele). 4. Beke Antal Nádudvar, (földmívelésügyi miniszterium bronz oklevele). 5. Baranyai Lajos Püspökladány, (járás mezőgazdasági bizottság oklevele). 6. Kéry Balázs (járás mezőgazdasági bizottság oklevele).

Figyelem

1937 tip. Philips, Standard és Orion rádiókat legjutányosabban Miklós utca 2. szám alatt szerezhetj be. Bemutatás díjtalan.

Köztényesztésre használt mének: 1. Pappler Géza Tetétlen (földmívelésügyi miniszterium oklevele). 2. Tokai Ernő Kaba (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kitüntető oklevele). 3. Beke Imre Nádudvar, (Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara kitüntető oklevele). 4. Czeglédi Bernát. 5. B. Nagy Miklós. 6. Vécsey Lajos Hajdúszoboszló (Mezőgazdasági bizottság oklevele).

Rásó Sándor lovaival 1. és 2. díjat nyert (ezüstsérleg és a járás mezőgazdasági bizottság tiszteletdíja).

Sírkövek

műkőből és terméskőből

elsőrendű kivitelben

olesón kaphatók a

Debreceni Műgyógyár Rt.-nál

Fürdő uca 2.

Erdőbenyei fekete andesit sírkövek kizárólagos képviselése.

Fájós lábakra

Takács gyógycipői

gyógybeléjei a legtökéletesebbek.

Debrecen, Batthyányi u. 4.

Zománcozott tűzhelyek,

kályhák, zománcozott lemez edények és mindennemű háztartási cikkekben nagy raktár a TÓTH GYULA vasüzletében Városháza sarkán.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt felakasztotta magát Zöld Mihály debreceni földbirtokos

Családjának reggel azt mondta, hogy ebesei tanyájára megy és délután az istállóban holtan találták meg.

Megdöbbenő öngyilkosságot jelentettek be tegnap délután a debreceni rendőrség központi ügyeletén.

Zöld Mária Busi uca 15. szám alatti lakos sírva jelent meg az ügyeleti szobában és előadta, hogy édesapja, Zöld Mihály közismert debreceni földbirtokos öngyilkosságot követett el.

A fiatal leány előadásából a tragikus haláleset részletei a következőkben bontakoztak ki:

Zöld Mihály tegnap reggel korán felkelt és azt mondta családjának, hogy kimegy széjjelneznj az ebesei tanyára. A család tagjai ekkor még ágyban voltak s nem gondoltak semmi rosszra, mivel az idős, 62 éves gazdálkodó, dacára annak, hogy az utóbbi időben gyakran betegeskedett, hetenként ki szokott vonaton menni Ebésre, megtekinteni a gazdaságot.

Zöld Mihály felkészült az útra.

Távozása előtt szokatlan melegséggel vett búcsút a családtagoktól és mikor kilépett a kúszóban, megegyezően vissza fordult és úgy állt ott egy perig, mintha gondolkodna.

Leánya még meg is kérdezte tőle: — Talán úthon hagyott valamit apuka?

Zöld Mihály erre csak annyit mondott:

— Nem, minden rendben van.

Azzal behúzta maga után az ajtót és a család tagjai azt hitték, hogy elindult ebesei tanyájára.

Délután, valamivel három óra után, az egyik családtag benyitott az udvar végében levő és üresen álló istállóba. Alig tett azonban pár lépést, borzalmas sikoltás hagyta el ajkát. A rémült kiáltásra összefutott a ház népe s behatoltak a helyiségbe.

Valamennyien dermedten bámultak a látványra, mely eléjük tárult. Az istálló gerendáján felakasztva esüngött az idős Zöld Mihály teste. Arca teljesen eltorzult, szinte lilaszínűvé vált a fejébe töltött vértől.

Azonnal levágták a kötélről, de már nem tudtak rajta segíteni. Teste teljesen kihűlt s az előhívott orvos konstatálta, hogy

a halál már több órája bekövetkezett.

Valószínű, hogy Zöld Mihály az öngyilkosságot még közvetlen távozása után, a kora reggeli órákban elkövette s több mint nyolc órán keresztül függött teste a kötélben.

A rendőrségről Hodik Imre rendőrkapitány Sári István detektív kíséretében kiment a helyszíni vizsgálatot megejteni.

Az öngyilkos földbirtokos zsebében megtalálták búcsúlevelét,

melyben megható hangon veszt búcsút családtagjaitól,

elnézésüket kérve, amiért halálával megszorítja őket. De gyógyíthatatlan betegsége miatt nem akar tovább élni.

A holttestet nem boncolják fel s a tragikus véget ért földbirtokos tetemét a köztemető ravatalozójába szállították.

A helyszínen a családtagok elmondták munkatársunknak, hogy

Zöld Mihály már hosszú idő óta gyógyíthatatlan vesebajban szenved, melyet még a világháboruban szerzett háléshöl. Betegsége évről-évre jobban elhatalmasodott s ez keserítette el annyira a 62 éves földbirtokost. Állandóan mondogatta ismerőseinek, hogy ilyen állapotban nem érdemes élni.

Az azonban senki nem gondolt arra, hogy az egész életében derült kedélyű férfi ennyire összeroppan a

betegség sulya alatt s végzetes tette szánja magát.

Mint megtudtuk, az elhunyt földbirtokos öngyilkosságát elsőnek anyósa fedezte fel s az ő kiáltására rohantek be a családtagok az istállóba, ahol holtan, kihűlt testtel találták Zöld Mihályt.

A tragikusan véget ért földbirtokost Debrecenben széleskörűben ismerték és becsülték s halálának híre mindenütt málna-zvénnyé és megdöbbenést váltott ki.

Szomjas Gusztáv volt főispán meghalt

Nyiregyháza, okt. 21. Id. Szomjas Gusztáv, tiszalöki földbirtokos, Hajdúvármegye és Debrecen volt főispánja, hétfőről-keddre virradó éjszakán az egyik nyiregyházi szanatóriumban elhunyt.

Szomjas Gusztáv halála Debrecenben is széles körben kelt mély részvétet. Szomjas Gusztáv a román megszállás után vitt nagyobb közéleti szerepet Debrecenben. A román megszállás után került Debrecenbe Hajdú...-ni székébe. A nemzeti hadsereg bevonulásának napján foglalta el helyét. Bár kinevezése előbb megtörtént, de a románok nem engedték, hogy helyét elfoglalja. A nem-

zeti csapatokkal érkezett Debrecenbe és előbb Hajdúmegye élén állott, majd Hubert Ottó távozásával debreceni főispánnak is kineveztek. Sok jószándékkal és becsületes eszközökkel igyekezett megfelelni feladatának azokban a nehéz időkben. Mintegy másfél éven át állott a törvényhatóság élén és azután visszavonult és gazdálkodással foglalkozott. Mintagazda hírében állott, aki azonkívül is sokat foglalkozott a mezőgazdaság kérdésével. Közeli rokonságban állott a debreceni Kaszanyiczky-családdal.

Temetéséről még nem történt intézkedés.

A valóperi tárgyaláson vitriolt öntött férje szemébe asszony, mert szerette az urát és nem akarta „elveszíteni“

A pestvidéki törvényszék egyik tárgyalótermében szerdán délben vitriolos merénylet történt.

Reggel 9 óra óta állott a várakozók seregében Kovácsik Márton aszódj kúsgazda, egy másik csoportban a felesége. Az asszony lértjét sértegető kiáltásaitól lett hangos a folyosó II. tájban. Már akkor alig bírták megfékezni. Férjének akart rohanni, ismeretleneknek mesélte, mit csinált vele férje, vagy mit csinált ő férjével, hogy Kovácsik el akar tőle válni.

Az altiszt háromnegyed tizenkettőkor szólította be a Kovácsik kontra Kovácsikné-per szereplőit a terembe. A folyosói előzmények alapján sok érdeklődő várta kint a tárgyalás lefolyását. Alig értek a felek a bíró elé, amikor az asszony egy ugrással a férfi mellett termett, a kezében megvillant valami üveg. tartalmát férje arca felé öntötte.

Kovácsik hátraugrott és behunyta szemét. Az üveg tartalmának nagyrésze a földre frecesent, csak néhány csepp érte Kovácsik

arcát, kezét és ruháját. Altisztek ugrottak az asszonyhoz.

— Vitriol! — sikoltott valaki. Az üveget kiesavarták kezéből. Ki derült, hogy valóban vitriol volt benne.

A férfi a néhány esepptől is kindóva, jajgatva esett össze. Az altisztek kivezették a szobából Kovácsikot és feleségét. Ertesítették a mentőket, akik azután első segélyben részesítették a férfit.

A valóper természetesen nem tárgyalták. A szereplők közül az egyik jajgatva, zsebkendőjét arcára szorítva ment el az előhívott rendőr mellett, a másik dacosan szótlanul.

A rendőrkapitányságra menet a férfi ezt mondotta:

— Ha nem ugrom hátra és nem hunyom be jó erősen a szememet, — mondotta, — akkor odaveszek. Sejtettem, hogy vitriol van nála. Láttam mivalami üveget a folyosón a kezében. Tudtam, hogy vasaszi akar velem. De hát kénytelen voltam beadni a valóperet.

A merénylő kicsi, szemösszemű asszony mesélte:

— Én szerettem ezt az embert, nem akartam „elveszejteni“...

A kapitányságon ma délután döntenek az asszony további sorsáról.

Alaposan tisztít és nem támadja meg a fog zománcát az

Odol
FOGPÉP

A PÜSPÖKI HIVATAL ABLAKÁT IS BETÖRTE HAJDU ISTVÁN.

Hajdu István, aki újabban ablakokat ver be és felrobbantással fenyeget meg mindenkit, újabb lopás miatt ismét előállították a rendőrségen. Hajdu István, aki hosszabb ideig állott ideg-szanaszatóriumi kezelés alatt s mióta kiszabadult állandóan hallatt magáról, újabban a város különböző részein ablakokat ver ve, gy betörte az összes szerkesztőségek ablakait. Beállított a püspöki hivatalba is, ahol kijelentette, hogy ő Hajdu István modern költő és segélyt kér. A kapott segélyt keveselte és bosszúból betörte a püspöki hivatal ablakát is. Kontsek Gézánál pedig körtét válogatott és lopott, előállították a rendőrségre.

Hazánkban változóan fellős volt az idő, sok helyen eső is esett. Miskolcra, a Kékesen hó hullott, de elolvadt. Az eső mennyisége helyenként elérte a 3-4 km-t. A hőmérséklet a nyugati megyékben 8-9 fokig, egyebütt 9-12 fokig emelkedett. Pesten este 9 órakor a hőmérséklet 6 fck.

Időjóslás: Sok helyen, főleg az ország déli felében éjjeli fagy, esütörtökön megélénkülő nyugati szél, nyugat felől újabb borulás, kivált nyugaton és északon eső. A levegőben esetleg hó, a nappali hőmérséklet nem változik.

Belgium izgalmas napok előtt

Brüsszel, okt. 21. Belgium izgalmas napok előtt áll. A kormány és a rexisták közötti harc egyre élesebb. A rexisták vasárnapra tervezet hatalmas arányú felvonulással a szocialista Spaak külügyminiszter által bejelentett rexista ellenes ekresztény hadjárat ellen akarnak tiltakozni. Súlyosbitja a helyzetet, hogy vasárnap ül össze Brüsszelben a szocialisták naggyűlése is, akik 100 ezer embert akarnak felvonultatni.

SZÖRMEARUKAT OLCSÓN!
Gyermekek bundát 20 P-től, lengevel-bundát 40 P-től vásárolhat Barkó Márton szücsmeister utódainál — Színház-átjáróban.

Pokol a földön
Dante's Inferno
Ma utoljára
a Vígyszínházban

Törpe papagályok

párja 5 pengőtől kapható

Münz Lászlónénál

● Pécs, Jókai tér 6. ●

Varlós öndurvelési készíttessen
BATA főorvosnál Csano u. 4

Grófi gesztus — keresztényi gesztus

Egy dúsgazdag nagy úrnak az álmok világába utalt ajándékozó gesztusa tartja lázban pár nap óta a közvéleményt. Akik ismerik őt és az ő nemesveretű egyéniségének legjellemzőbb vonását, a szerénységet, amely talán még vagyonánál is nagyobb, azok jól tudják, hogy egyáltalán nem telik öröme cselekedetnek semmiféle alakban való pertraktálásában. Dehát egy ilyen eset a legjobb akarat mellett sem maradhat titokban, akkor természetesen a hozzáfűzött kommentárok, mende-mondák, magyarázások és találgatások sem maradhatnak el s amint ez már rendszerint történni szokott, az elképpent rosszhiszeműség és a kaján irigység a legnemesebb cselekedetek értékét is igyekszik leszállítani, hogy így vegyen elégtételt magának s így csendesítse le hoppon maradt szívének szünni nem akaró háborgását. Ezt tapasztaljuk a jelen esetben is. Nos hát, akik ennek a valóban főúri gesztusnak mindenáron valami regényes hátteret szeretnének kölcsönözni s nem a valószínűleg megfelelő és kinyilvánított, hanem bizonyos rejtett okot vélnek megszimathatni mögötte, azok csak a mai világ rideg számításba ályvedt lelkiségéről és a saját, ehhez a színvonalhoz alkalmazkodó gondolkodásmódjukról tesznek leaújtó bizonyosságot. Ezek szinte illelennek tartják ebben a gazdasági nyomorban ezt a nagy pazarlást. Nem tudják megérteni, hogy akadhathat ember, aki a vagyon, általában az anyagi javak és az egészség értékelésében eltalálja a helyes arányt, amelyet így lehet megtalálhóbban kifejezni: egészség birtokában a legnagyobb vagyonra is szert tehetünk, de sokszor a legnagyobb vagyon birtokában sem tehetünk szert egészségre. Ebből az aránymegállapításból pedig magától folyik az a következtetés, hogy aki az egészségünket adja vissza, az a legnagyobb jót cselekszi velünk, amelynek jutalmaképpen még egy emeletes ház sem mondható nagynak oly ember részéről, akinek bőven van miből adnia. Am semmi sem szolgálhat az emelkedett lelkű és nobilis gondolkozású gróf nagyobb dícsőségére, mint az, hogy olyanok is vannak, akik a egyszerű ajándékozásra értesülve önkéntelenül így kiáltottak föl: »Ez ő, ebben is az ő jószágos szívére ismerlek!« Azoknak az ajkairól röppent el a helybenhagyásnak és megértésnek ez a spontán megnyilatkozása, akiknek szerencsésük volt az ő önzetlen jószágának sokféle alakban mutatkozó jeleit magukon tapasztalni. Ezek közé tartozom én is. E sorok íróját sohasem ismerté, csak értesült annak emberfölötti küzdelméről, amelyet a sors különös alakulása folytán kivételesen nehéz helyzetében kellett vívnia az étellel hat gyermekének tisztességes neveltetése érdekében — és kitárta felé segítő jobbát, olyan formában, mintha ő tartaná szerencsésének, hogy rajta segíthet. (Akárcsak az őskeresztények, akik a szegényeket a gyülekezet kincsének tekintették.) Mindig keresztényi az ő szeretetmunkásságának gyakorlása, mert teljes méretű és még keresztényebbé teljesül azáltal, hogy nem fogy ki a türelemből, ha újból hozzáfordulnak. Bizony ritka jelenség ez manapság — lázba ejtő legutóbbi eset pedig egyenesen páratlan, szolgáljon ez a mai önző, számitó világ részére, amely a Krisztusi mondást: jobb adni, mint

kapni — immár teljesen visszajára fordította, követendő példának és ne akarjon egy, az elfanyalodott kényszerűségből fakadt hála által szabott határokat gavallérosan túlszárnyaló jócselekedetből mindenki mindenáron regénytémát faragni. A nemes gróf sok hálás hívének szerzett örömet, mert azt ajándékozta meg, aki önfeláldozó ápolásával közremunkált egészsége helyreállításában s így Isten után előse-

gítette egy áldásos élet továbbfolytatását. Mi, akik nem szününk meg aggódni az ő egészségéért. Isten áldását kívánjuk a megajándékozottnak a fejedelmi ajándékhoz, az ajándékozónak pedig kívánunk jó egészségben eltölteni hosszú életet, hogy minél több jócselekedettel bővelkedhessék ez az élet és annak nyomán öröm és boldogság fakadjon mindenfelé.

(V. I.)

Dr Lengyel Zoltán főorvos lett a Baross Gábor Kör tiszántúli kerületének elnöke

Néhány évvel ezelőtt alakult meg az Országos Baross Gábor-Kör s méltóan a vas miniszter nevéhez feladatál tűzte ki, hogy ne csak a közpályán próbáljon elhelyezkedni a magyar ifjúság, hanem az ipar és kereskedelem nyújtotta munkaalom adják meg nekik az elhelyezkedés lehetőségét. A körnek további célja még az, hogy a fiatal iparos és kereskedő generációnak külföldi csereakciók során megfelelő továbbképzést biztosítson s ezzel idehaza lényegesen könnyebbé tegye önállóulásukat.

A kör tiszántúli kerülete is megalkult, Debrecen székhellyel s a kiűzött elveknél megfelelőleg végezve munkáját, igen szép eredményeket ért el.

Dr Zsigvári Károly országos elnök az elmúlt hetekben Debrecenben járt s a látogatás eredményeként folyó hó 18-án a kör választmánya dr Lengyel Zoltán főorvos, örvényhatósági bizottsági tagot választotta meg a Baross Gábor-Kör tiszántúli kerületének az elnökéül.

Dr Lengyel Zoltán főorvos legutóbbi pesti útján komoly és eredményes tárgyalásokat folytatott a szakminiszterekkel, akik mind a legmesszebbmenő támogatásukról biztosították.

A Baross Gábor-Kör tiszántúli kerületének tisztikara a helyi ifjúsági mozgalom kipróbált vezetőiből alakult meg, akik dr Lengyel Zoltán vezetésével komoly harcot indítanak majd az ifjúság ügyének előbbreviteléért.

Emlékezés Baross Gyuláról az egyetemen

Dr Pap Károly, a magyar irodalomtörténet professzora tegnap előadása előtt megemlékezett a magyar irodalomtörténetírás nagy halottjáról, Baross Gyuláról. Baross Gyula számos kisebb-nagyobb cikkel gazdagította az irodalmat, különösen Arany Jánosról, Petőfi Sándorról, Jókai Mórról és Madách Imréről szóló tanulmányai foglalnak el kiváló helyet irodalomtörténetünkben. Halálával a Magyar Irodalomtörténeti Társaság hivatalos folyóirata az „Irodalomtörténet” több éven át volt szerkesztőjét vesztette el. Levelezőtárgya volt a Magyar Tudományos Akadémiának is. Az elhunyt kiváló tudós érdemeiről kegyeletes szavakkal emlékezett meg a professzor, a hallgatóság pedig néma felállással áldozott emlékének.

Ongyilkos akart lenni egy fiatal nő a felmondás miatt

Nagyházy Eszter, 20 éves, hajdúhadházi leány, egy villanyszerelőnél volt alkalmazásban. Az utóbbi időben az édesanyja több ízben unszolta, hogy hagyja ott a helyét, mert keveset fizetnek. Ezt megadta a munkaadó és ő mondoti fel alkalmazottjának. Nagyházy Eszter nagyon elkeserítette a felmondás, búskomorra vált és a napokban végezeteltre halározta magát. Lúgkővet vásárolt az egyik üzletben, s azt melegvízben feloldva megitta. Búcsúlevelében megírta, hogy nem bírja elviselni a felmondást, mely bizonytalanná tette az életét. Szerencsére tettét idejében észrevették s Nagyházy Esztert a belgyógyászati klinikára szállították, ahol idejében alkalmazott gyomormosással sikerült megmenteni az életét.

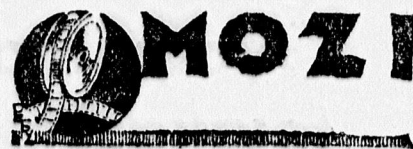
Lovagias ügy Shvoy Kálmán és Takách-Tolvay között

Budapest, október 21. A Ház keddi ülése alatt megindult az első lovagias ügy, még pedig két kormányparti képviselő között. Shvoy Kálmán, Szeged város képviselője provokálta Martsekényi Imre és Konkoly-Thege Kálmán képviselők útján gróf Takách-Tolvay Józsefet, a Frontharcos Szövetség elnökét.

Az affér már régebbi keletű. Shvoy Kálmán, a Frontharcos Szövetség szegedi főcsoportjának vezetője és Takách-Tolvay országos elnök között már hosszabb idő óta ellentétek mutatkoztak. Legutóbb a frontharcosok lapjában egy cikk jelent meg, amelynek tartalmát Shvoy Kálmán sértőnek találta magára nézve és ezért kért lovagias elégtételt gróf Takách-Tolvaytól, aki Hadnagy Domokos és Ujfaluzy Gábor képviselőket nevezte meg segédeikül.

A megbízottak még a mai nap folyamán tanácskozásra ülnek össze. Az ügyet meglehetősen súlyosnak tartják a szereplő személyek magas katonai rangjánál fogva. Ugy Shvoy, mint Takách-Tolvay altábornagyok, a Frontharcos Szövetség elnökének segédei ugyan, csak tábornokok, Konkoly-Thege Kálmán ezredesi, Martsekényi Imre főhadnagyi rangban van.

— Dr Preininger Tamás előadása. „Védekezés a nemibetegségek ellen” címen tart nyilvánosjellegű előadást dr Preininger Tamás egyetemi c. ny. rk. tanár, a debreceni egyetemi körmedikusai szakosztályának rendezésében, a bőrklinika előadótermében, október hó 24-én, délután hatórai kezdettel. Tekintettel az előadás általános és rendkívül érdekléltségre tartalmára, — érdeklődőket szívesen lát a rendezőség

FÉLELEM!

A Hungária mozgószínház bemutatója. Stefan Zweig, az emberi idegéletnek írója. Finom, halk lélekzördülések, melyben lezajló tragédiák a tárgya csaknem minden novellájának. Lélek-törés, valami csendes katasztrófa, ami a tudat alatt robban s a felszínre csak alig látható hullámokat ver; ez Zweig írói oeuverje. Ezeket a lélek négy fala közt lezajló történeteket filmre vinni, a képművészet eszközeivel megeleveníteni úgy, hogy ne vesszse el a novellák finom, intím hangulatát, fojtot légkörét, ehhez a legnagyobb művészet szükséges. Ezt a művészetet nyújtja csodálatosan, maradéktalanul W. Tourjansky zseniális rendezése, aminek fogható élményszerűt keveset találunk a film történelében. Remek megoldások, káprázatos ötletek kergetik egymást ebben a darabban. A színes-játéka csodálatos. — mint minden filmben — amit a franciák gyártanak. Gaby Morlay, Vanet s G. Rigand érdemes megtanulni mindenüküket nevével, olyan páratlanul szép színészmunka az, amit nyújtanak.

A „Félelem” szép, értékes film. Az intelligens közönség ritkán kap ilyen zavartalanul tökéletes művészi élményt. (k. i.)

Lopásért egyhónapi fogház

Sigér Gönc Sándor téglási napszámos lopás büntetéssel vádolva állott a törvényszék előtt.

Az év elején ugyanis Sigér Gönc Sándor, Győri Báltint gazdától ellopott egy forgópisztolyt és két vassatut. A bűszörnyű bíróság kétheti fogházra ítélte lopásért. Később kiderült, hogy Sigér Gönc a járásbírói tárgyaláson elhallgatja, hogy vagyon elleni bűncselekmény miatt már volt büntetve. A kir. ügyészség újrafelvételi indítványára a debreceni törvényszék Fővénység-tanácsa tegnap tárgyalta az ügyet és Sigér Gönc Sándort lopás vétségéért egyhónapi fogházra ítélte.

Istenkáromlásért elítélték

Hitelezési csalásból valláselleni kihágás.

Hitelezési csalás miatt vont a felelősségre szerdán délelőtt dr Kerekes Ernő büntetőjársábról Kertész Mihály debreceni közművest. A vádirat szerint Kertész ez év nyarán nagy mulatozást esapott különböző kocsmákban és betévedt italos fővel Kovács József, Csapó uccán levő kocsmájába. A bora elfogyasztása után fizetésre szólították fel, de ő ezt megtagadta, sőt mindenkit veréssel fenyegetett meg. A botránvosan viselkedő férfit távozásra szólították fel, de Kertész Istent káromolva kijelentette, hogy nem megy el. — A kocsmáros sógora, hogy a botránnyt elkerülje, az örszemes rendőrt hívta oda segítségül, aki szintén távozásra szólította fel a garázda vendéget, de az még az igazolatást is megtagadta. Nem volt mit tenni a rendőr a renitens vadítottat bekísérte, aki a rendőrség-udludta ki mámorát.

A szerdai tárgyaláson Kertész Mihály tagadta a vádat. Erős ittassággal védekezett és kijelentette, hogy nem emlékszik semmire.

Több tanú és az előállító rendőr kihallgatása után a bíróság a hitelezési csalás vádját módosította, mivel a sértett Kovács József kocsmáros nem kívánta a vádlott megbüntetését és vallás elleni kihágásban mondta ki büntőnek Kertészt, mert az Istent káromolta.

A vádlott hat pengő pénzbüntetésre kaptott. Az ítélet jogerős.

KONCZ legkifogástalanabbul, legolcsóbban fesi. mos, tisztít Péterfia u. 30 Szent A. u. 2., Simonfii u. 2, 40 évi működésem garancia

A CSOKONAI SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 22-én, csütörtökön: Az én leányom nem olyan. Vigjáték.

Október 23-án, pénteken: Pármai Ibolya. Operettbemutató. Prémierbérlet.

Október 24-én, szombaton: Pármai Ibolya, operett, D) bérlet.

Október 25-én, vasárnap délután: Csárdás, operett, mérsékelt helyárakkal.

Október 25-én, vasárnap este: Pármai Ibolya. Operett.

Október 26-án, hétfőn este: Pármai Ibolya, operett, A) bérlet.

Október 27-én, kedden este: Pármai Ibolya, operett, B) bérlet.

Október 28-án, szerdán este: Pármai Ibolya, operett, C) bérlet.

Október 29-én, csütörtökön este: Pármai Ibolya, operett.

Október 30-án, pénteken este: A néma levente. Költői vigjáték, prémierbérlet.

A színházi iroda jelentése:

Sorozatos telt házak élvezték végig Csathó Kálmán új vigjátékának pompás előadását a héten. A mai lányok életét viszi színpadra a korszerű erkölcsrajz.

Az én leányom nem olyan

Ellenállhatatlanul hat a szellemes, vidám, csipkelődő humoru, ötletes vigjáték fővárosi színvonalu előadása, melyet Szabó Imre rendezett. A mindennapi életből elsőrendű jellemző erővel kiragadott figurákat a prózai együttes legjobb erői elevenítik meg: Somlai Jullia, Belezna Margit, Halasy Mariska, Sivó Mária, Szilágyi Zsóka, Mihályfy Rozsi, Kómi Sándor, Szilassy László, Kamarás Gyula, Balázs János és Szabó László élvezetes alakításokat állítanak színpadra. A hangulatos, finom színpadképeket Molnár Sándor tervezte.

Pénteken operettprémier lesz a Csokonai színházban: az énekes együttes gondos előkészítés után hozzá színe Dolcsó Béla—Martos Ferenc vidám, kedves művét. A

Pármai Ibolya

békebeli, hangulatos története, pompás zenéje bizonyosan Debrecenben is nagy sikerrel találkozik, aminthogy nagy siker volt Budapesten. Az operettet Ihász Aladár rendezte, Csanak Béla dirigálja és rengek együtt játsza: Horányi Carola, Halasy Mariska, Jurik Juci, Szilágyi Zsóka, Szilassy László, D. Kovács József, Sugár Mihály, Alszegehy Lajos, Herezeg László jutnak jobbnál jobb feladathoz. A ragyogó új díszleteket Molnár Sándor tervezte.

Hogy ne csalódjon tűzifát és szenet csak Prohászka és Társa cégnél vásároljon. Tel.: 11-64. Bethlen u. 44. — Eötvös u. 18.

Halálbriga

holnaptól a Vígszínházban

Egy 78 éves gazdatiszt rejtélyes öngyilkossága

Budapest, október 21. Kedden délelőtt rendőri bizottság jelent meg a Mogyoródi út 26. számú házban. Az első emelet 5. számú lakásában — mialatt hozzátartozói távol voltak — az ablakkeretre felakasztotta magát Fekete Béla 78 éves gazdatiszt. Mire rátaláltak, halott volt. Fekete Béla leányával és vejevel lakott a Mogyoródi úti lakásban. Az utolsó időben sokat betegeskedett, előrehaladott érzelmesedése volt. Az öngyilkos gazdatiszt leánya a rendőri bizottság vezetőjének arra a kérdésre, hogy miért követhette el az öngyilkosságot Fekete Béla, azt válaszolta, hogy valószínűleg a betegeskedést unta meg az öregúr. A rendőri bizottság még a lakásban tartózkodott, ami-

kor előkerült egy búcsúlevel. Nyilván percekkel az öngyilkosság előtt írta a levelet Fekete Béla, mert így hangzik az első mondat: »Nagyon izgatott vagyok, nagyon remeg a kezem.« A továbbiakban megdőbentő vallomást tesz az öregúr arról, hogy miért megy a halálba.

»Engem nagyon megkínzott valaki az utolsó időben. Két napja van annak, hogy rántamadt, fojtogatni kezdett. Rettenetesen szegylem magam, nem akarok tovább élni.«

A rendőri bizottság lefoglalta a búcsúlevelet, melyet Fekete Béla leányához intézett. Most már a főkapitányság nyomoz az öngyilkosság rejtélyes hátteréről.

Egy brutális anya a bíróság előtt

A szomszédok szabadították ki a félholtra vert gyermeket kezéből.

Ez év június 22-én éles gyermekvisítás verte fel a homokkerti Monostorpályi út esendjét. A segítséget kérő gyermekszírás hangja onnan eredt, hogy egy brutális asszony, Barkóczy Andrásné egy kis 10 éves gyermeket vert s rátérgetve a gyenge gyerek mellére és öklével ott, ahol érte, ütötte-verte. A félholt gyermeket az előszaladó szomszédok mentették ki a brutális asszony keze közül. A gyermek apja, Jakab Sándor cipészmeister durva becsületsértés és testisértés miatt feljelentette Barkóczy Andrásnét, aki ellen az ügyészség megindította az eljárást. A debreceni büntetőjársírbíróság előtt dr. Janka Dezső büntetőjársírbíró tárgyalta az ügyet.

A tárgyaláson Barkóczy Andrásné tagadta a vádat. Elmondotta vallomásában, hogy az ő gyereket a két Jakab-gyerek leöntötte moslékkal, amiatt verte meg az egyik kislányt, Jakab Mariát, de nem úgy, mint a feljelentő előadja, csak erősen »megráztas«.

A tanúk nem így vallottak. Offra Kálmán előadta, hogy nagy gyermekszírásra futott ki a fűszerüzletből. Azt látta, hogy Barkóczy Andrásné rajta térgyel a kislány mellén és ugyancsak üti öklével. Egy másik asszonytársával alig tudta lehuzni róla, sőt a vádlott kijelentette, hogy agyonüti a gyermeket. Ugyanígy vallott özv. Nagy Imréné nyugdíjas vasutasné is, aki szintén nagyon terhelő vallomást tett a vádlottra. Özv. Nagy Imréné teljesen megjátszotta a veszekedést a tárgyaló teremben lévők nagy mulatságára. Magából kikelve, megfelelő gesztusok kíséretében ábrázolta az esetet. Vallomását így fejezte be:

— Na ezeknek is megadtam a magamét, megpofoztam, jól elcgyaltam, meghóhélottam, megvégezttem.

Még egy tanút hallgatott ki a bíróság Kiss Antalné személyében, aki szintén terhelő vallomást tett a vádlottra. Mind a három tanút a bíróság megeskette és szembesi-

tette a vádlottal, aki megmaradt azon vallomása mellett, hogy nem bántotta a gyerekeket.

A bíróság a tárgyalást ezután elnapolta és újabb tanúk kihallgatását rendelte el. A tárgyalás végén érdekes eset történt. Barkóczy Andrásné kijelentette, hogy hajlandó kibékülni a sértettel és költségei megtérítését helyezte kiltatásba. A béke meg is történt, mert Barkóczy Andrásné kivett a zsebéből 5 pengőt és átadta Jakabnak, aki boldogan vágta a pénzt zsebre.

— Jobb is ez így lelkem, — mondotta Jakab, — ne pereskedjünk.

— Kikérem magamnak, nem vagyok én magának lelkem.

Ezzel az epilógussal a tanúk és a két ellenfél kivonult a tárgyalóteremből.

KÖZÉRDEKŰ LEVELEK

ÓLBAN LAKIK EGY HATTAGU CSALÁD

Zambó István kőműves hatodmagával négy hét óta Akácfa utca 21. szám alatt lakik egy ólban. Ebben az ólban csak akkor nem áznak, ha nem esik az eső. Kiköltötték őket olyanformán, hogy a háztulajdonos, ahol laktak leszedte a tetőt felettük. Azóta állandóan lakást keresnek, de — nem kapnak. Nem fogadják be őket sehol. Miért nem? Mert négy gyermek van. Igen mert gyermeke van, Manapság, amikor annyit beszélnek és írnak a gyermekvédelemről, mint a jövő nemzedékéről, el sem hiúná az ember, hogy ebben a nagy városban nem akad egy háztulajdonos, aki befogadjon egy négygyermekes családot. Pedig így van. Lehet ezen gondolkodni.

(K. Gy.)

x A „Csalfa délibáb“ című rendkívül érdekes regény kapható a könyvkereskedésben. Ára 80 f.

Ma délután lesz a Tisza István Tudományos Tarsaság I. osztályának felolvasó ülése

Beszámoltunk már arról a nagyszabású és értékes munkaprogramról, melyet a Tisza István tudományos Tarsaság egyes szakosztályai óhajtanak megvalósítani a tél folyamán. Ennek a mindenképp nagy figyelemmel kísért munkatervnek egyik fontos eseménye lesz az I. szakosztály ma délutáni felolvasó ülése, melyet a Déry múzeum előadótermében, félhatórai kezdettel rendeznek. A felolvasó ülés a szakosztály nyolcvanadik felolvasó ülése s emellett jelentőségét még növeli az a körülmény, hogy ekkor tartja az elnöki székfoglaló előadását „Gondolatok a tudomány mai helyzetéről“ címmel dr Révész Imre professzor, aki a tavaszi általános tisztújítás alkalmával az osztály tagjai egyhangú lelkesedéssel választották meg elnöké, míg az osztálytitkárj tendők ellátásával egyhangulag dr Szádeczky Kardoss Tibor egyetemi tanárt bízták meg.

A felolvasó ülés másik előadója dr Darkó Jenő egyetemi tanár lesz, aki a nyár folyamán részt vett a Rómában tartott V. byzantinológiai kongresszuson, mint annak idején előadója. A magyar sajtó annak idején megfelelőképpen méltatta azt a meleg sikert, amelyet Darkó professzor olasz nyelvű előadásával Rómában aratott. Ezuttal vetített képek kíséretében a kongresszus eseményeiről ad áttekintést az egyetem kiváló professzora.

A felolvasó ülés iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

MINDENSZENTEKRE legújabbabb koszoruk, csokrok legolcsóbban „ROZSA“ virágcsomokban Kossuth ucca 3. szám

Szövetségbe tömörülnek a debreceni kereskedelmi alkalmazottak

A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Szövetségének vidéki csoportjai e hó elején országos értekezletre gyűltek össze Győrben. A nagygyűlésen követelték az egész országra kiterjedő vasárnapi munkaszünetet, az esti 6 órai záróra, a fizetéses szabadságidő és a weekend törvényes rendezését, továbbá, hogy a minimális munkabérek ről szóló rendeletet terjesszék ki a kereskedelmi alkalmazottakra is. Követelték továbbá, hogy a MABI létesítsen vidéken kirendeltségeket, valamint az öregségi és rokkantbiztosításnál a megállapított 65 éves korhatár leszállítását 55 évre. A nagygyűlés ezeket az óhajokat magáévá tette és felküldte az illetékes minisztériumoknak.

A problémák megvalósítása érdekében országos mozgalom indul a szervezkedésre azokban a városokban, ahol még nem tömörültek a kereskedelmi alkalmazottak a szövetségbe. Így Debrecenben november elsején lesz a megalakuló gyűlés a központi előkészítő bizottság vezetésével, melyen a szövetség kiküldötté ismertetni fogja a kereskedelmi alkalmazottak problémáit, melyeknek megvalósítása érdekében lépnek.

HIREK

Mindenben első
a „Debreczen”

Gondolában

Írta:
dr. Tokayné Szabados Luizka.

Szívárványszötte szárnyakon
Csodás kék tenger vizén,
Futva víz kis gondolám,
Hová, merre, mit tudom én.

Tele lellem sok reménnyel.
Boldogságom szövegtem
Ringó, rengő gondolában,
Hogy valóra válik vágyam

Szerelemnek égő vágya
Nyugtalanít engemet:
Akkor látom Amor nyíllal
Sebezte meg szívemet.

— A polgármester Budapesten. Dr. Kölcsey Sándor polgármester tegnap Budapestre utazott néhány napra. A Városok Szövetségének ülésein vesz részt.

— Szentbeszéd és rózsafüzér ajtatósság a csapokerti róm. kat. templomban. Ma, esütörtökön délután 5 órakor szentbeszédet mond Fejes Tibor piarista tanár. Szentbeszéd után rózsafüzér ajtatósság.

— Tankó Béla előadása a szabadságról. A protestáns egyetemi hallgatók Debreceni „Disputa” címen egy előadás sorozatot adnak, amelynek főtárgya a liberalizmusnak különböző oldalról való tudományos tisztázása. A bevezető előadást a disputák vezetője: Tankó Béla dr. egyetemi professzor, e. i. Rektor tartja. „A szabadság” címen október 26-án, szombaton délután pontosan fél 5 órai kezdettel a Kálvin tér 5 szám alatti gyülekezeti otthonban, Erdőkudókat szívesen látunk.

— A Debreceni Orvosegyesület ma, esütörtökön délután 6 órakor a gyermekklinika tantermében tartja II. tudományos ülését. — Tárgysorozat: Bemutatás: Thurzó Jenő; Baradox triceps reflex tabes dorsalis esetében. Előadás: Gulácsi Zoltán: Leggyakrabban előforduló tévedések a külső gyermekorvos gyakorlatban.

— Bibliára a Pozsony uccán. Értesítjük a Sztotyori-telepen, a Hatvanecai és Köntöskertben lakó hűveinket, hogy a Pozsony uccai óvodában a bibliórakat a hó 22-én, esütörtökön este 6 órakor megkezdjük és minden következő esütörtökön folytatjuk. — Minden érdeklődőt szeretettel hívogat a mesterucai egyházzás vezetősege.

— Dr. Mariay Barnabás, a derecskei járás főszolgabírája a napokban érte el közigazgatási pályafutásának 30-ik évfordulóját. A népszerű közszereletben álló főszolgabíró a járás jegyzői kara, valamint a hivatalok és kulturintézmények vezetői ez alkalommal tesületileg felkeresték és meleg ünneplésben részesítették.

— Debreceniek az Országos Közegészségügyi Tanácsban. Az Országos Közegészségügyi Tanács tagjainak névsorát közli a hivatalos lap. A névsorban több debreceni tudós neve szerepel. Ott találjuk: Bókay Zoltán, Hüttl Tivadár, Neuber Ede dr. egyetemi tanárok neveit. A tanács megüzenetét 1936. november 31-én jár la.

A Csokonai Színház tagjai

Jurik Julcsi

A Csárdásban mutatkozott be és nyomban meghódította boszorkányosan ügyes táncsámaival a közönséget. Sok, sok siker multja érezett minden mozdulatán, minden számán. A kezdeten régen tul lehet hiszen annyira odatartozik a színpadhoz, mintha egy életet élt volna már ott le a multban. Holott fiatal, ő is fiatal, mint mindenki ennel a társulatnál.

Csak úgy próbaközben sikerült néhány perere beszélni vele. Szóke, mosolygós feje itt árulja el, hogy milyen fiatal, itt, mikor a rivalda fényektől mentes nappali napsütésben beszélgetünk.

— Annak idején Pesten kezdtem pályám, — kezdi nyilatkozatát, — de bizony már a külföldi vendégszereplések is mögöttem vannak. Sok felő, sok helyen táncoltam. A legjelentősebb európai városokban táncoltam, s talán szerénytelenség nélkül mondhatom, hogy sikerrel. Ez évben hazajöttem és Horváth

Árpád igazgató felszólított, hogy szerződjek hozzá. Mondanom sem kell, hogy boldog vagyok, mert itt játszhatok. Eddig még nem is láttam Debrecent, de már eddig is meghódított. Most én szeretném meghódítani. Lelkes, műértő ez a közönség és jól esik látni, hallani, érezni, hogy velem van a megtelt nézőtér. Mert akárhol járt az ember, akárhol aratta a világ nagy városáiban a sikert, legszebb siker még is csak az, amikor a saját népét, saját meg tudja hódítani...

— Hogy mit várok a jövődötől? Oh, mindent. Hiszen még csak most kezdődik az élet, most kezdődik a jövőd. Vagy legalább is úgy érzem, minden nap újra kezdődik. Munkát, dolgot akarok. Tán colni, sikereket elérni és végképpen meghódítani ezt a debreceni kitünő közönséget. Egyelőre ezt akarom, ezt szeretném...

Már el is tünt előlem. Ott táncol a sugólyuk előtt. S valahogy azt érezzük, hogy sikerülni is fog ennek a szóke szépségnek meghódítani a debreceni közönséget. Vagy talán már meg is hódította...

sz. r. i.

Kovács Tibor, Kaba község közszereletben álló segédjegyzőjének esküvőjén a koszorus lányok és legények csoportja. — Balról jobbra: Putnoky Ilona, Ritzinger János, Lengyel Jolán, Tenyei Zoltán, Lengyel György, az új pár: Fábian Margit és Kovács Tibor, Andorkó Irén, Fábian Kató, Dávidházi Gábor, végül a két uszályhordó: Pósalaki Laika és Kiss Emmuska.

(Foto: Kémeri Nagy Kálmán, Kaba.)

— Szülői értekezlet. Nagy érdeklődés mellett tartotta az ev. elemi iskola első szülői értekezletét az iskola termében teljesen megtöltött szülői érdeklődés mellett. Az igazgató ismertette az ideji szülői értekezletek témáját, amely a harmónikus gyermek életét világítja meg minden oldalról. Előadók lesznek: dr. Gyulai Zoltán, dr. Simkó Gyuláné, Fux Antalné úrasszonyok, dr. Bókay Zoltán, dr. Kreiker Aladár egyetemi ny. r. tanárok és a tantszülők három tagja, dr. Gyulai Zoltáné a harmónikus családi életéről beszélt, ahonnan elindul a gyermek. Hogyan kell apának, anyának gondolkodásukban, világnézetükben, nevelői eljárásukban önmaguk fegyelmezésével, közös, egyöntetű munkával megteremteni a harmónikus családi életet. A családi élet elmélyítésére minden eszközzel ragadjon meg a szülő, hogy a gyermeket kiesi és nagy korában a családhoz kösse, az ősk szeretetét, családi multjuk ápolását, emlékeik gyűjtését, a gyermek érdeklődésének, foglalkoztatásának okos vezetésével gyermekmuzeumot teremtsenek az otthon sarkában, amelynek gyűjtései változnak a korról, de az emlékek lelki értékei sohasem halványulnak el a gyermekben, s a családi szeretet, ahhoz ragaszkodó új típust nevel a gyermekből. — Az értékes, magas színvonalú, páratlan előadói készséggel tartott előadást öszinte hálaival fogadta a közönség, és az illusztris előadót meleg ünneplésben részesítették. Az igazgató köszönte meg a mélyenjáró és nagy értékű előadást.

— Fát lopkodnak a nagyerdei erdőszelből. A nagyerdei erdőszel telepről ismeretlen tettesek az utóbbi időben öt mázsa tűzfát és egy mázsa épületfát, ezenkívül kátránypapírt és kőműveszerszámokat lopkodtak el. A rendőrség nyomában van a tetteseknek.

x Bundák, szörmék, prémézések a legolcsóbban Erdélyi Erzsébet szücsnél Piac ucca 41. szám.

— Fát lopkodnak a nagyerdei erdőszelből. A nagyerdei erdőszel telepről ismeretlen tettesek az utóbbi időben öt mázsa tűzfát és egy mázsa épületfát, ezenkívül kátránypapírt és kőműveszerszámokat lopkodtak el. A rendőrség nyomában van a tetteseknek.

Két heli fogházra itelték a városi parkok rózsatoivaját

A város Magoss György téri és Kossuth utcai parkjából a nyáron nagyon sok rózsát elloptak. Éjszaka leszüretelték a rózsákat és több száz darabot loptak el. A városi kertészet jelentése alapján megindult a nyomozás és a rendőrség megállapította, hogy a rózsákat Elek Ferenc szüretelte le Vácsi Ferenc és Vácsi Károly társaságában. Vácsiakat a törvényszék már elítélte. Több lopással vádozták őket, de a rózsalopásban tettestársukat, Eleket, csak most sikerült a törvényszék elé állítani.

A tárgyaláson beismerte Elek Endre, hogy a rózsákat éjszaka leszüreték, ő indítványozta, hogy a parkokból szedjenek rózsát, mert éjszaka vásárolni már nem tudtak.

— Ugy volt a dolog kérem — mondotta — hogy a leánykhoz akartunk menni, de nem volt virág. Szedtünk a parkokból szép rózsákat és elajándékoztuk. Vácsiék még pénzért is eladták, mert nagyon sok volt.

A bíróság a bizonyítási eljárás befejezése után Elek Endrét a rózsalopásokért elítélte két heti fogházra. Az ítélet jogerős.

— Országos Baross Gábor Kör tagjaihoz. Mindenki tudomására hozom, hogy az Országos Baross Gábor Kör országos alelnökségéről és kerületi elnökségéről, valamint a tagságomról a mai napon, saját elhatározásomból dr. Lengyel Zoltán OTI főorvos úr javára lemondottam. Mikor ezen elhatározásomról az érdekelteket értesíttem, ugyanakkor hálás köszönetet mondok Szeszina Nagybakay Jenő th. elnök urnak, társelnök uraknak és tagtársaimnak, azért a támogatásért, amiben engem részesíteni szívesek voltak. Egyben arra kérek mindenkit, hogy dr. Lengyel Zoltán OTI főorvos urat nehéz és áldozatkész munkájában, a végzett ifjúság sorsának megkönnyítése érdekében türelemmel és megértéssel még fokozottabb mértékben támogatni szíveskedjenek.

Dr. Zsögöd Andor

x Hölgyek! a „TONNAL” haifstés 18 színárnyalatban biztosítja a természetű hajfestést. Fodrászától követelje.

x „COMTESS” hajshampon az életelen, száraz, molyhos hajak gyögzszere. Fodrászától kérje e márkás hajápolást.

— A Szent Erzsébet Egyesület ma délután fél 6 órai kezdettel uzsonna-délutánt tart a Mansz termében (Piac u. 36.), melynek keretében megvitatásra kerülnek az egyesület legaktuálisabb ügyei. Azonkívül dr. Lindenberger János apostoli kormányzó ur megmutatja a jelenlevőknek a Szent Erzsébet Egyesület által megajánlott barok-stilű öröklámpát. Az elnökség kéri az egyesület valamennyi tagját, hogy jelenjenek meg ismerőseikkel együtt a kellemes baráti délutánon.

— Gyilkosság Ujfehértón. Ujfehértón a községháza előtt Titka János 23 éves napszámot János Imre és Budai Imre megtámadták és agyonverték. A gyilkosokat a csendőrség elfogta. Bevallották, hogy már több napja készültek a Titkával való leszámolásra.

— Lelőpták a ponyvát a rohogó autóról. Szöke István budapesti, Aréna út 3. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a Nyugai uccán menő autójáról lelopta a vízhallal ponyvát. A rendőrség nyomozza a tettest.

Szombaton, 24-én a
„Fészek” vendéglőben
nagy hurkaestély
Záróra reggel 4
3. Kálv. J. u. 100.

— **Epekő, vesekő és hólyagkőbetegek** valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és köszvényben szenvednek, a természetes **Ferenc József** keserűviz használata által állapotuk javulását érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló szaktekintélye hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a **Ferenc József** víz biztosan ható hashajtó és ezért prostata és véghélibajoknál, valamint vakbélműtétek után is ajánlják.

Születések: Ari Imre npsz., fiú Imre. **Jakab József** cipész, fiú **László, Kusza Béla** fűszerkereskedő, leány **Vilma, Zagyvai József** MÁV főkalauz, leány **Eva, Bodolai István** lakatossegéd, leány **Teréz,**

Házasságok: **Bujdosó József** gazdálkodó—**Makai Eszter, Varga Kálmán** kéményseprősegéd—**Vig Mária, Nagy István** gazdálkodó—**Nagy Mária, Laky János** kereskedő—**Tiba Eszter, Szabó Lajos** fm.—**Kacsandi Julia.**

Halálozások: **Özv. Weisz Léviné** izr. 77 éves, **Simonffy u. 52.** **Gerecse Paula** róm. kath. 58 éves, **Izsó u. 22.** **Sándor Armin** izr. 57 éves, **Piac u. 11—15.**

— **Oktoberi gyorsírói államvizsga.** — Megemlékeztünk már arról, hogy október végén Debrecenben gyorsírói és gépirői államvizsgák lesznek. Ez államvizsgákra a végleges jelentkezés október 22. napja. Jelentkezni lehet a Neményi Gyorsíró és Gépirői Iskolában **Báthány uca 11. szám.**

— **Megalakul a debreceni egyetemisták „Pataki-Köre”.** Régi szándék válik valóra az egyetem polgárainak tekintélyes társadalmában azáltal, hogy a sárospataki kollégiumból ideszakadt diákság most már külső formában is életelt ad magáról és megalakítja a „Pataki-Kör”-t. Összesen ötvenköt egyetemi hallgató, de mindnyájan egyek abban, hogy egy iskolából jöttek, egy nagy családnak a tagjai: volt pataki diákok. Az új egyesület célja lesz tagjait szellemi és anyagi támogatásban részesíteni, a sárospataki ősi kollégiummal és a pataki diákok orsz. szövetségével az állandó kapcsolatot fenntartani. E tekintetben nagyon számot az új egyesület a pataki diákok nagy barátjára és vezérére **Kazinczy Gábor** ny. kúriai bíróra, aki pártfogását már eddig is a legmesszebbmenő módon kiltatásba helyezte. Az egyesület keretén belül zenekar és kisebb pataki körös is alakul, amelyik minden bizonnyal tevékeny részt vesz majd az egyetemi diákságunk életében. A pártoló tagok sorába mindenki beléphet, aki a pataki diáksággal és az ősi kollégiummal valami rokonszenvet érez. Az egyesület ezúton is kéri tagjait és az érdeklődőket, hogy folyó hó 25-én, délután 2 órakor a Kollégium fogadószobájában jelenjenek meg.

— **Örízetbe vettek egy elkeseredett nőt, aki öngyilkos akart lenni.** Tegnap este értesítették a rendőrséget, hogy **Tóth Mária** háztartási alkalmazott, **Hatvan uca** lakos minden módon öngyilkos akart lenni. Az elkeseredett nőt csak nehezen bírták megakadályozni, hogy szándékát végrehajtsa. A rendőrség **Tóth Mária**t saját érdekében örízetbe vette s kihallgatták arra nézve, hogy miért akart megválni az élettől. Nagynehezen sikerült megnyugtanni az elkeseredett nőt s mivel megígérte, hogy eteszi öngyilkossági tervéről, elbocsátották a rendőrségről.

Egy műszaki gyár Budapestre hívta Lakatos Györgyöt, a lábbal hajtható repülőgépet feltalálóját

Több ízben írtunk már **Lakatos György** lakatossegédről, aki számos találmánnyal szerepelt műszaki téren. Legutóbb a lábbal hajtható repülőgéppel keltett feltűnést. Annyit sikerült elérnie, hogy 5—6 méter magasságban mintegy háromszáz méter távolságra repült gépével. Egyik kísérlete közben a gép lezuhant, de **Lakatos** szerencsésen megmenekült, mert két méterre a földtől kirogott a gépből. A találmánynak persze híre ment és most **Lakatos György** érdekes ajánlatot kapott egy budapesti cégtől. A **Molnár Gábor** műszaki gyár azt az ajánlatot tette, hogy heti 15 pengő kezdő fizetéssel és természetbeni lakással al-

kalmazzák őt, mint szerelőt, ezenkívül finanszírozzák találmányának tökéletesítését és ehhez minden tekintetben segítséget nyújtanak. A gyár kiköti magának a találmány magyarországi és külföldi értékesítési jogát, természetesen megfelelő haszonrészesedést ad **Lakatos Györgynek.**

A fiatal és tehetséges feltaláló az ajánlatot elfogadta és amint a gyártól az utiköltséget megkapja — mert azt is küldenek neki —, azonnal Pestre utazik és megkezdi a találmánynak most már komolyabb formában való tökéletesítését. Nem lehetetlen, hogy közelesen új sportág fejlődik ki: a lábbal hajtható repülés.

— **Debreceni Izr. Ifjak** szeszonyító zártkörű össztancukat f. hó 24-én, szombat este tartják 9 órai kezdettel a régi tánchelyiségben. Rendezőség.

— **Baromfiopás.** **Tóth István**né Sámsoni ut 31. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki udvaráról az éjszakai órákban tíz tyukot ellopott. Ugyancsak tegnap éjjel ismeretlen tolvajok **Zsirossy Árpád** Rákóczi uca 37. sz. alatti lakosnak ketrecéből elloptak egy pár kappant és egy pár csirkét. A A rendőrség nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

— **Sütőiparosok figyelmébe.** Az ipartestület sütőszakosztálya, folyó hó 22. napján, csütörtökön délután 5 órai kezdettel az iparkör helyiségében, **Simonffy uca 1-C. II. emelet, ülést** tart. Tárgy: **Egyezményügyek.** Az ülés rendkívül fontos voltára tekintettel minden szakosztályi tag feltétlen és pontos megjelenését ezúton kéri a szakosztályi elnöksége.

KÖLTÖZTETÉST BUDAPESTRE árunk le- és felszállítását, vidéki szállításokat, gumikereket, golyócsapágyas kocsiival legolcsóbban vállalja **Debreceni Gyula** szállítási vállalata, **Szabó Kálmán uca 55. Telefon 27—02.**

— **Eltitelték egy mosónőt, aki saját neve alatt tette bankba a gazdája pénzét.** **Beregszászi Gáborné sz. B. Kiss Mária** mosónő volt **G. Szabó József** hajduböszörményi lakosnál. **G. Szabó** ez év áprilisában eladta egy ingatlanát és a 440 pengős összegű vételárát **Beregszászin** vette magához. Az asszony ebből 350 pengőt betett a böszörményi Hitelbankba, de nem a **G. Szabó** nevére íratta, hanem a sajátjára, míg 90 pengőt elköltött. Amikor **G. Szabó** kérte a pénzt, az asszony azt válaszolta, hogy betette a Bankba, hogy legyen miből élni **Szabónak** öreg napjaira. Ebben **Szabó** — aki az elsőfoku bíróság megállapítása szerint bizonyos mértékben nem teljesen beszámítható — akkor megnyugodott, de később feljelentette sikkasztás címén. **Váczai József** bankigazgató vallomásaiban előadta, hogy a vádlott azzal hozta a bankba a pénzt, hogy azon majd visszavásárolja a saját ingatlanát, melyet a bank elárverezett. Az asszonyt sikkasztás vétsége miatt négy hónapi fogházra ítélte a bíróság. Fellebbezés folytán tárgyalta ezt az ügyet a debreceni tábla, ahol jogerősen helybenhagyták **Beregszásziné** bűnösét.

— **Epileptikus rohamban összeesett egy férfi a Péterfia uccán.** **Mandzsú József** festősegéd, **Hajó uca 12. szám** alatti lakos, tegnap délelőtt a **Péterfia uca 10. számú ház** előtt epileptikus rohamokban összeesett. A magánkezelő levő, görcsökből rángatózó férfit csakhamar nagy tömeg járókelő vette körül. Ertesítették a mentőket, akik **Mandzsú Józsefet** a klinikára szállították.

— **Természetes jéggyűjtőhelyek kijelölése.** A kereskedelmi és iparkamara felhívja érdekeltjei figyelmét arra, hogy Debrecen sz. kir. város elsőfokú közigazgatási hatósága, mint közegészségügyi hatóság a m. kir. Kereskedelmiügyi Miniszter **Ur 71233/1934 K. M. sz. rendelete** 1. paragrafusának első és második bekezdése alapján értesíti a város érdekelt lakosságát, hogy az 1936—37. évi jégtermelési időnyvre természetesen jéggyűjtő helyet hivatalból nem jelöl ki, mivel a város területén természetesen jéggyűjtésre alkalmas és közegészségügyi szempontból kifogástalan jéggyűjtő helyek nincsenek. Figyelmezteti egyben az érdekeltet, hogy amennyiben természetesen jéggyűjtő helyek kijelölését mégis kívánják, úgy az előbb hivatkozott rendelet értelmében kérvényeiket oly időben tartoznak előterjesztetni, hogy a kijelölendő jéggyűjtő hely s annak víze még a folyó évi október hó folyamán megvizsgálható legyen, mivel a későbbi beérkező kérelmet a hatóság érdemi tárgyalás nélkül vissza fogja utasítani.

— **Az Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Szent László-Köre** most tartotta tisztújító közgyűlését a piarista gimnáziumban. Jelen voltak **dr. Lindemberger János** apostoli kormányzó, a kör örökös elnöke, **dr. Karl János** igazgató, **Hutai F.** a kör spirituálisja és a kör tagjai nagy számban. A múlt évi tisztikar beszámolója és a felmentése után a kör a következő tisztikart választotta: Elnök: **Szikszay István** ez. orvos, alelnök: **Slóger Ferenc** zsig. orvos, főtitkár: **K. Katona Andor** jh. — titkár **Magyar Árpád** jh. főjegyző: **Németh Gabriella** bh., jegyző: **Kovács Zoltán** bh., főpénztáros: **Gyergyói János**, pénztáros: **Répássy Károly** oh., főkönyvtáros: **Sünger Teréz** oh., — könyvtáros: **Valenta András** oh., végvárm. bizottság elnöke: **Domunke E.** jh. — **Szikszay István** az újonnan megválasztott elnök meleg szavakkal köszönte meg a kör bizalmát és nagyvonalú programot adott a kör ezévi munkájára vonatkozólag. Ezután **dr. Lindemberger János** apostoli kormányzó emelkedett szószóra, felhívta a tagok figyelmét az A. C. most folyó előadássorozatára és kitartó munkára serkentette a tagokat. A gyűlés az új elnök zárószavai után a Himnusz eléneklésével ért véget.

— **Nagy érdeklődés előzi meg a debreceni MÁV műhelyi „Egyetértés” önképző Daj. és Segélyegylet szombati, folyó hó 24-iki előadását.** Az előadást eredetileg folyó hó 10-én akarták megtartani, de **Gömbös Gyula** miniszterelnök halála miatt bekövetkezett országos gyász következtében, 24-ére halasztották. Az előadás ünnepélyességét emeli az a körülmény, hogy ez alkalommal ünnepi az egyesület sok sikert elért 20 és 10 éves jubiláló működő tagjait. Az ünnepségen az Országos Működő Egylet kiküldötte **Seissl Gusztáv** is jelen lesz, ő fogja átadni az egyesület emlékérmét a jubiláló tagoknak. Ezután fog bemutatásra kerülni az „Éretté” c. háromfelvonásos vígjáték. A darab maga is óriási sikert aratott. Budapesten is és Debrecenben is, ez a körülmény csak fokozta az Egyetértés műkedvelőinek ambícióját, akik remélik, hogy az ő előadásukon át is teljes sikert fog elérni a darab. Az előadás este félkilenc órakor kezdődik a műhelyi nagy színházteremben a megszokott olesó helyek mellett. Jegyeket 22—46 telefon számon lehet előjegyezni. Az előadás befejeztének az Egyetértés kitűnő **Gömöry Juzzband-je** szolgáltat zenét a reggelig tartó tánchoz.

Fűzött, tetszés szerint választható legjobb minőségű anyagokból finom kivitelben készit megrendelésre dr. Bárdosné Piac u. 77.

— **Vasárnap délután dr. Györki Imre** előadást tart a Munkásotthonban. — A Munkásotthon oktatásügyi bizottsága, vasárnap délután félnegyórrai kezdettel tartja meg ezévi első tudományos oktató előadását. Az előadások mindig vasárnap délután fognak tartódni és pedig két hetenkénti időközökben. A Munkásotthon oktatásügyi bizottsága ezen előadásokra részben helybeli és részben fővárosi előadókat hívott meg. A bevezető előadást **dr. Györki Imre** országgyűlési képviselő tartja. Előadásának a címe: **Szocializmus és szövetkezet.** Az előadás minél nagyobb számban látogatására ezúton is felhívást bocsát ki az oktatásügyi bizottság.

— **A Manz postásocsoport kultúrestje.** A MANZ postásocsoport csoport által e hó 25-én este 6 órakor a Vitézségházban rendezendő kultúrest iránt széles körben élénk érdeklődés nyilvánul meg. Műsor minden számat debreceni ismert szereplők töltek be: **Dr. Rencz Antalné** gyönyörű hangján a legszebb magyar nóták szólalnak meg, **Horn Vali** és **Kokas Kati** szenzációs magyar táncra felejtethetetlen élmény lesz. Mindkét számot **Rácz Janesi** és **eigányzene-kara** kíséri. **Bereza Gedeon** szavallatához jelző felesleges, annyira ismert a közönség előtt. **Benyovszky Pál, Gulyás Pál, Oláh Gábor, Remenyik Sándor** egy-egy remekbe készült versét szavallja. **Dr. Szalacs Rácz Imre,** a kiváló író **Porrá** leszünk e. komédiájának szereplői: **Törzsfő — Nagy József** postatisztviselő, **Tudós — Horváth László** joghallgató, **Hóhé** — **Fülöp István** postatisztviselő. Ennek az ezer esztendő múlva játszódó komédiának szellemes sorai nagy-szerűen érvényesülnek a szereplők pompás alakításában. **Karádi Pál** egyetemi hallgató tárogatóján felhangzó régi kuruc melódiák nagyban és méltán emelik az est sikerét. A magyar táncokat a szereplők **Perezel Karolánál** tanulták be.

Gummióvszer

garantált friss áru Ia. minőség 15 fillér

Vitárius kötszerésznél

Kossuth uca 2. Városháza épület, Telefon 17—26.

— Vásonlopásért 15 napi fogházra ítélték. Háda Károlyné hajdúhadházas asszony a múlt év nyarán Derecskén egyik rőfősüzletből vásznat lopott, 32 pengő értékben. A járásbíró 15 napi fogházra ítélte. A törvényszék újrafelvételi tárgyalást tartott az ügyben, — mert kiderült, hogy Háda Károlyné büntetési előéletű és ezt a tárgyalás alatt elhallgatta. Az újrafelvételi tárgyaláson a törvényszék újra 15 napi fogházra ítélte a hadházi asszonyt, mert a büncselekmény súlyával ez a büntetés áll arányban.

x Balogh táncintézetében délutáni táncanfolyam kezdődik. Érdeklődni s beiratkozni egésznap lehet, Péterfia uca 30. szám. Összánecok vasárnap délelőtt, délután és esütörtökön délután.

x Fénykezelés szénsavfürdő, porusösszehúzó, kozmetikumok stb. KOMÁROMINÉ kozmetikai intézetében, Bika bérház, Telefon: 19—56.

SPORT

Hatalmas Ujpest győzelem

Ujpest—Budafok 10 : 2 (4 : 1).

Nemzeti bajnoki mérkőzés. Nagy gólarányú győzelme ellenére az Ujpest csatársora nem mozgott meggyűnttően és inkább a Budafok lavyha já-

tékának tulajdonítható az eredmény. Góllövők: Zsengeller 3, Kállai 4, Vincze 2, Seres, illetve Monostori és Kovács 1—1.

Kispest-E. győzött a Soroksár ellen

Kispest—Erzsébet (Soroksár) 6 : 1 (3 : 1).

Nemzeti bajnoki mérkőzés. Góllövők: Vajda, Serényi, Nemes, Déri

Székely. A Kispest győzelme megérdemelt volt.

Phöbus-Haladás 1:0

Nemzeti bajnoki mérkőzés. A Phöbus a második féldő 32-ik percében Turai 27 méteres jobb alsó sarokba fejtelt

góljával szerezte a mérkőzés döntő egyetlen gólját.

Gyenge játék után kapushibák folytán győzött a Boeska

Boeska—Budaj 3:1 (1:1)

Hétköznap játszották le a Boeska—Budaj 11 mérkőzést és bizony hétköznapis volt a játék, hétköznapis vagy még ennél is gyengébb a színvonal... Az eső is esett a mérkőzés előtt és ez is ártott a mérkőzésnek anyagilag is, sportbelileg is. Körülbelül ezer néző gyűlt össze.

A Boeska így állt fel Salgó játékezőtől: Vargha — Vágó, Janzsó — Palotás, Gyulai, Belesik — Finta, Berecz, Teleki, Takács, Hajdu.

Budaj 11: Havas — Kovács, Bross — Magda, Schusztér, Kovenda — Röck, Vértes, Keresztes, Lika, Vermes.

Az első percekben támad a Budai, a határőrök nem jelzik a leszállást s majdnem gólt kap a Boeska. Lassankint a Boeska is magához tér, Gyulai mutat példát a csatároknak, hogy löni kell, majd Berecz tör ki, de kornerre szerelik. A 13. percben — nem is olyan szerencsétlen szám — Gyulai hirtelen előread Telekinek, az fut a labdával, gyorsan lö és mikor Havas már vetődik, a sarokban köt ki a labda. A kapujelje mellett surrant be. (1:0) Kapushiba... A játék változatos, sok a hibás passz, sok a játékezőtől tévedés, Teleki nagy lövését védi Havas, majd Takács lövését. Nagy tapsot arat Teleki, amikor Hajdu beadását báttal állva sarokkal emeli kapura s majdnem gól...

A 22. percben egyenlítő a Budai, 20 méterről szabadrúgás. Vermes irányítja jobb felé, Varga gyámsal tanul tartsa a labda felé. Röck egy árnnyalattal gyorsabb és bátrabb és a kapuba irányítja a labdát. (1:1) Ez is kapushiba...

A gól után a Budai támad, Röck veszélyes, de vigyáz már rá Belesik, Berecz hatalmas szabadrúgása majdnem gól, nehezen védi Havas. A 32. percben újra vezet a debreceni csapat: Fintától Berecz

kap labdát, a kapu előtt 20 méterről lö, a falsos, gyenge lövés a kapus keze és lába között vándorog a hálóba. (2:1) Kiáltó kapushiba. Ugy látszik, a kapushibák orgiája következik...

Keresztet Janzsó vágja fej 11-es gyanúsán, de nem tuj a bíró. Telekit szintén így nyomják el, most sem sípol a játékező. Szép Finta — Berecz akció után Berecz bombája a kapu mellett süvit el. Gólt érdemelt volna az akció is, a lövés is. De úgy látszik, ma csak potyagólt lehet löni.

A féldő eseménye. Vértes esnyán beleszáll, ökölrel megvágja Gyulait. Kiállítás érdemelt volna.

A féldőben a Budainál a kapus fejét mossák, a Boeska nál a csatárokat korholják, ne bombagólt akarjanak löni, ágyúzni, hanem észszerűen játszani...

A második féldőben az 5. percben újra eredményes a Boeska. Palotástól Bereczhez kerül a labda, aki a kapu felé kigyózik, majd laposan lö a sarokba és későn s rosszul vetődik Havas, — már gól is. (3:1)

A Boeska van fölényben, támad, de rendszertelenül. Finta és Teleki egymásnak passzol lövés helyett, Hajdu fölé lö, majd Berecz lövése megy kapu fölé. A Budai szörványos támadása, sarokrugása mind veszélyes. Vermes lövését védi Vargha, Hajdu bombáját védi Havas, majd Berecz tör ki és lövése kapufa. Üdítő látvány a sok rosszul felépített támadás és akció után... A játékezőt sokat sípol és rosszul ítélik, különösen Bereczre pikkkel, minden megmozdulását lefújja. Csapkodó, rossz játék közben Fintának is volna helyzete, de hibáz és örül a közönség, mikor a játékező véget ér...

Valljuk be őszintén, gyenge kis játékok láthattunk, esulódást keltett a Boeska. Jobb volt ellenfele-

nél és azok az akciók — ritka volt, — amelyek gólt érdemelték volna, nem sikerültek. Még szerencse, hogy a kapushibák miatt győzött a Boeska. A kapushibák aránya döntötte el a mérkőzést, az nyert, akiknek a kapusa kevesebb hibát ejtett.

A Boeskaiban a legjobb ember Gyulai volt, küzdött, harcolt, mindenütt ott volt. Utána Berecz lelkes, hasznos játéka következik, majd Teleki jön a sorban. Janzsó, Bekési, Hajdu is a jobbak közé tartozott és javul Palotás is. Vágónak valahogy nem úgy, ahogy kéne, bár több helyzetben szépen segített. Takács jól indult, de később elvesztett, Finta jó esatár, de nem szélső.

A Budaiiban Havas 5-öst kap, megbukott, Vargha a javítón átment. A hátvédek közül Kovács vált ki, a fedezetsorban Magda a legjobb, a csatársorban a két szélső veszélyes, különösen Röck, de Keresztesnek is volt pár jó akciója.

A Budai 11 a »W« formációt játszotta, három esatár elől, a két szélső inkább hátul védekezett.

Salgó játékezőnek nem ment most jól, láttuk már jobban is mérkőzést vezetni. Könnyelműség volt két kezdő játékezőt határőröknek kiküldeni.

Nyilatkoznak az érdekeltek:

Opota Zoltán, a Boeska edzője: Ha a csatársorban jobban megy, sokkal több góllal kellett volna nyerni.

Faragó Lajos, a Budai vezetője: Nem érdemeltük meg a vereséget, tisztán Havas kapus lelkén szárad a vereség.

Salgó játékező: Erősebb küzdelem a vártnál, a esűsös pályán több keményebb belemenés történt. A Boeska megérdemelten nyert, pár szép akciója volt.

Mottó: Örülünk, hogy győztünk, most esnyán játszottunk és győztünk, máskor szépen játszunk és kikapunk... (T. L.)

1. Ferencváros	6	6	—	23: 6	12
2. Phöbus	7	5	—	2 15: 4	10
3. Szeged	7	3	3	1 16:10	9
4. Ujpest	7	4	1	2 24:13	9
5. Kispest	7	4	1	2 30:19	9
6. Nemzeli	7	4	1	2 16:12	9
7. Boeska	7	4	—	3 17:13	8
8. Haladás	9	4	—	5 19:27	8
9. Budafok	7	3	1	3 18:25	7
10. Hungária	6	3	—	3 21:11	6
11. Elektromos	6	2	1	3 15:16	5
12. Budaj 11.	8	2	1	5 13:25	5
13. Soroksár	7	—	1	6 9:28	1
14. III. kerület	7	—	—	7 3:30	—

HÁRMAS BAJNOKI MÉRKŐZÉS A VASÚTAS-PÁLYÁN.

Vasárnap ismét nagy programot bonyolítanak le az amatőrök, mert három mérkőzés játszódik le a vasútas, dióségi úti sporttelepén. Az idei szezonban első ízben játszik Debreczenben a NyTVE és a PMAV, mindkét csapat jelen pillanatban első helyen áll. Nehéz és erős küzdelem lesz a pontokért, mert mindkét csapatnak olyan ellenfelei lesznek, mint a DEAC és a Textil. Ezek a csapatok is jól felkészültek ezekre a mérkőzésekre. Legalább is pontot akarnak a vezető helyen szereplő nagynevű ellenfeleiktől elvenni. Az előmérkőzés is komoly tétre megy, mert a II. osztályban szereplő DEAC II és a Vasútas II. állanak az első helyen, akármelyik győz, elfoglalja az első helyet a második osztályban.

A mérkőzések délelőtt háromnegyed 11 órakor kezdődnek a Vasútas II—DEAC II. — Utána háromnegyedegy órakor Textil—NyTVE. — És végül háromnegyedhárom órakor DEAC—P. MAV.

Több mint valószínű, hogy a most vajdó DKASE is lejátszza az NSE elleni bajnoki mérkőzést, akkor a program úgy változik, hogy a II. osztályú mérkőzések reggel háromnegyed kilenc órakor és után a DKASE—NSE háromnegyedtizenegy órakor.

Ezt a gyönyörű programot bizonyára szépszámú közönség fogja végig nézni, mert élvezetes és mindentekintekben szép sportot nyújtó mérkőzésekre van kilátás.

Sporthíradó

A „DEBRECZEN” SPORTHIR SZOLGÁLATA JELENTI:

A Boeska vasárnap Pesten játszik az Elektromos ellen. A következő ellenfél Debreczenben, november 1-én a Szeged s azután ebben az évben nem lesz több mérkőzése Debreczenben. Ugyanis nov. 8-án Pesten játszik a debreceni csapat a Kispest ellen, majd francia tura következik, visszajövet, november 29-én a Budafok ellen is Pesten játszik. — A Hungária és Ujpest lenne még Debreczenben november 15-én, illetve dec. 6-án, de a Hungáriát a tura és a változó mérkőzés miatt tavaszra halasztják előreláthatólag, míg az Ujpestet feleszerelik a pályaválasztói jogot, tavasszal lesz Debreczenben a mérkőzés és most decemberben hétköznap Pesten játszzák le, mert Ujpest is turára siet...

Tehát érdemes volt kimenni a Boeska mérkőzésre, mert ezen kívül csak egyszer láthatja a közönség a Boeska ittel Debreczenben, a Szeged ellen...

JÓ MÜSÖRT nyújtanak az amatőrök vasárnapra, a Vasútas pályán olyan jó, vezetőcsapatokat láthat majd a közönség, amelyeket még ősszel nem láthattak: a bajnokságra törő és újra nagy püspökladányi MAV a DEAC ellen játszik, előtte meg a Nyiregyházi TVE a Textillel. Érdekes lesz a jó DVSC II.—DEAC II. találkozója is. Az ifjúsági fronton is derby lesz, a Villanygyár ifjúsági játszik a DEAC ellen...

A DKASE-ről szomorú hírek érkeznek, a bajnokságot egy ponttal az utolsó helyen áll, még nem is győzött az idén. Már úgy volt, hogy vasárnap sem áll ki a NYAFE ellen, de végül mégis a sportszerűség győzött és játszottak. Kikaptak. Most is újra az a helyzet, talán ki sem áll a Nagyállói SE ellen a DKASE, pedig ellene győzhetne. A sportbeli bajokon kívül anyagi bajok is nehezítik a nehéz sorban levő társadalmi egyesület helyzetét, a vezetőség is lemondott. Nagy baj van, de reméljük, az utolsó pillanatban mégis csak magához tér a nagy haragománnyokkal rendelkező DKASE és kiheveri a nehézséget és újra a küzdők, az élenállók sorában találjuk.

TERMÉNYTÖZSDE

Határidőüzlet: Rozs októberre 14.85—14.88, márciusra 15.08—15.10, Tengeri májusra 12.08—12.10.

Készárüzlet: Búza tiszavidéki 77 kg-os 17.80—18.10, 78 kg-os 17.95—18.25, 79 kg-os 18.15—18.40, 80 kg-os 18.25—18.50, felsőtiszai 77 kg-os 17.70—17.90, 78 kg-os 17.85—18.05, 79 kg-os 18.05—18.25, 80 kg-os 18.15—18.35.

Rozs 14.40—14.50, Tak. árpa elsőrendű 13.20—13.60, középmínőségű 12.80—13.10, Sörárpa kiváló 19.00—19.20, prima 16.25—18.00, sörárpa 15.00—16.00, Zab elsőrendű 16.30—16.50, középmínőségű 16.20—16.30, Tengeri 12.50—12.60.

DEBRECENI FÉRMÉNY-ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK.

Búza 16.00—16.80, rozs 12.20—5.0, árpa 12.00—12.50, zab 12.00—12.50, tengeri új 7.00—7.80, esőves 5.60—6.10, lucerna 7.00—8.00, széna 4.00—5.00, lencse 6.00, cukorrépa 1.50—1.60, tők fehér 1.80—2.00.

APROHIRDETÉSEK

Levelezés

Figyelem!

Sok a pénze, akkor már most vásároljon könyvet karácsonyra, mesés olcsón, leszállított árban, Springer könyv, s papír-, fotoszaküzletben. Ferenc József út 38. szám. Telefon szám 30-57.

Megérkeztek az ANGORA kötöttáru különlegességek.
HAVAS
Harisnyház
Bádogos u. 1.

„BAGOLYVÁR”
vendéglőben, budai kis kocsma hangulata, — Polgári árak. Híd uca 14. szám. Telefon: 19-31 szám.

Középkorú
áztviselő, szerény szó- rakoához ki-ki alapon intelligens jókedélyű nő ismeretséget keres — „Reális” jellegre. 1201

Nyomozó iroda

Magánnyomozó iroda
Szabó nyug. detektív a legdiszkrétebben nyomoz, megfigyel, informál, Kigyó uca 57. sz., vidéken is. 1383 10 20

Magánnyomozó
Gálócsy. Varga uca 25 rendőrségi és évtizedes magányakortattal — megfigyel, informál, nyomoz bárhol. 1147 11. 1

Alkalmazást nyer férfi

Kimondottan
jó nadrágszabót fel- veszünk. Piac uca 46., Frank József és Test- vére. 1466

Kifutónak
ügyes fiatal fiút, munkakönyvvel felveszek. Csak jobb családból való és jó biciklista jelentkezzék. Keretező- bolt, Piac uca 89. 1464

Hetes
felvétetik, esetleg bicik- livel. Ferenc József út 71. Fáy Árpád. 1465

Fiatal

kifutófiút azonnal fel- veszek. Fahidi, Si- mouffy uca 6. 1461

Házmasternek

gyermektelen házaspár, pincelakásba, takarító- sért felvétetik. Miklós uca 21. szám. 1458

Egy

kifutó felvétetik, Mikó László posztókereskedő Piac uca 4. sz. 1455

Szerényigényű

uzót keresek. Cím a kiadóban. 1448

Rádiószerelet

felvesz Borka és Biró, Kossuth uca 8. 1476

Fiatalembereket

keresek, jó kereseti le- hetőséggel, heti 15-20 pengő. Érdeklődj Nyil uca 9. szám. 1474

Kifutófiú

felvétetik. Szepességi u. 29. szám. Ugyanott négy lóra való istálló kiadó. 1478

Alkalmazást nyer nő

Suche
Deutsches Fraulein Fe- renc József út 75. l. e. ügyvédi iroda. 1003

Baromfikoppasztókat
felvesz „Fortuna” Árú- kereskedelmi Rt. Vágó- híd uca 10-B. 1427

Egy ügyes
varró és tanulóleányt felveszek. Rákóczi u. 19. szám. 1462

Mindenleány.
benlakó, azonnali be- lépésre felvétetik. Révi, Nyugati uca 2. 1452

Szüleimét
lakó, megbízható be- járóleányt, félnapra fel- napra felveszek. Csapó uca 91. sz., udvarban. 1451

Előkelő
budapesti kóser házhoz, jól főző nő ajánlkozom, 30 pengő kezdőfizetés- sel „Favorit” kázmunka- ház, Csapó uca 24. 1477

Nappalra
keresek könnyebb házi- munkára gazdasági is- kolát végzett fiatal lányt, Sinay, Halköz 6. 1473

Jó megjelenésű
hölgyek és urak, jól be- vált háztartási cikkek terjesztésére felvétetnek délelőtt 8-9 óráig. Cím a kiadóban. 1470

Önállóan
főző mindenest, megbiz- ható nő, keresztény kis családba, hosszabb bi- zonyítvánnyal felvéte- tik, Miklós uca 21. 1457

Ajánlat

Legszébb férfi SZÖVETEK
3 méteres macadékokban is elismerten legolcsóbban
GABANYI PIAC-U1
457-1-10

Zománctűzhelyek
kályhák tüstesövek, s köresövek, bősügarzók, kályhatálcák nagy vá- lasztékban Nagy vas- üzletében, csapókanyar =1134

Ciánózlasson
bizalommal Csala ciánózó vállalattal, Rá- kóczy uca 9. Telefon: 14-27. szám. 613 11. 9

Olesó
ablaküvegezés és ablak gittelés, Veres uca 9. Évegesmester. 1446

Belvárosi
fürdő, egész nap nyitva kád fürdő 30, tyúkszem vágás 20 fillér. Pásti u. 8. szám. 1444

Keszler
nemcsak kerékpárban és alkatrészen a leg- olcsóbb, hanem a javi- tásba adott kerékpáro- kat jótormán fillere- kért javítja, Széchenyi uca 1. szám. 1148 11. 29

Használt
boroshordók, káposz- tászkák, minden nagy ságban és mennyiség- ben eladók. Nap uca 1. szám. 1417

Paulo
vésnök és bélyegzőké- szítő, dombornyomda, zománc-, réz- és öntött címtáblák Batthyány u. 1. sz. (telefon: 13-65.) 964 12. 13

Börkabát
festés, cipőt, retikült stb villanygéppel fest Nagy Károly. Batthyány uca 10. szám. 728 12. 10

Gazdálkodók
figyelmébe, Páll Mi- hály férfiruha raktárát Csapó uca 11. szám alól áthelyezte Dégen- feld tér 3. sz. alá, a vas sátorral szemben. 1529 10 23

Szent a föld REGÉNYE

írta: Szalacsy Rócz Imre

(51. folytatás.)

Hideg, havas délelőtt az iskolában kaptam meg a sürgőnyt, hogy azonnal menjek haza, mert meghalt nagyapám. Megdöbbsentem, se szólni, se sírni nem tudtam. Soha se képzeltem el magamban a halált és most nem tudtam mit kezdeni azzal a szóval, mely világot döntött porba a szívemben.

Késő este volt, mire haza értem. A nagyapám háza minden ablakában vil- lógó fényt lobogtatott.

A kapu nagy sürgős-forgással állott a ha- cas estében. Emberek, csoportok jöttek-men- tek szomorú, meghajtott fejjel.

A világos ablakok mögött imbolygó árnyé- kok homálya villódzott.

Fojtott, monoton dallamú, pogányos ének- foszlányok verődtek ki, ha megnyílt az ajtó.

Mikor beléptem az ajtón, minden szem fe- kém fordult. A virrasztók és, pogánykori si- rató éneke elakadt egy pillantásra.

Rokonokat, ismerős arcokat láttam és a seregő gyertyák fojtó szagú virágillattal ke- verten csapódott az arcomba.

Magasan, gyertyák és eserepes virágok kö- zött koporsóban feküdt felkötött állaj nagy- apám.

Az éneklés közben suttogást hallottam:

— Pali úrfi...
— Hogy megnőtt...
— Milyen sápadt az arca...
— Már megtudta?...
— Most jött haza?...
— Erőtlenül bullottam az egyik karosszékre és nagyon fájt a szívem.

A halott-virrasztók éneke mélyen, fájdal- masan zengett, hogy olvasmányaim után, menten a pogány magyarok halotti torára gondoltam:

Sötét halál eljöttél ő érte,
Csapást mértél vékező fejére!
Merre viszed, hová rejtéd fölünk,
Eszelődésbe viszed el közüllünk

Im eljöttünk hűséges társai,
Halálban is igaz barátai,
Hogy sirassuk nagy szomorúsággal
Ki elrepült halálpáripával,

Jó szellemünk vedd magadhoz lelkét,
Kit életre, földre teremtettél!
Ne hagyd földben megkísértésünkre,
Ne küld vissza bánatos népünkre...

Együgyű, kétségbeesett, esontokat átjáró volt ez az ének, mit a virrasztók után a ro- konságom is énekelt.

Néha felállott hol egyik, hol másik felnőtt ember és egy szentelt vízzel telített ezüst esu- porból fűrömből készített izsóppal vizet hin- tett a földre és azt mondta:

— Nyugodj békével...

Szörnyű éjszaka volt.

A hajnal hajtott haza és a ravatal körül csupán néhány öreg ember, vén asszony maradt.

— Isten őrizzen meg minden házat attól, hogy virasztás nélkül temessék el a halott- ját! — mondogatta Zsándár Máttyás, amint mellette jött hazafelé, míg eszmaszárában lötyögött vékony lábára.

Délután volt a temetés.

Ott volt a falu és a szűk környék.

Négylovas szekérre, virágok közé tették a koporsót míg az udvartól kivitték, mert az után hat-hat ember vitte felváltva a halot- tat. Nagyapámnak a fiai, testvérei, távoli és közeli rokonai.

A sírnál fogott el a sírás. Egészen addig száraz, égő, meredt szemmel bámultam a sem- mibe. Mikor azonban dübörögni kezdett a deszkapadmalyon — mely védte a diófakopor- sőt — a göröngy, kiszakadt belőlem a sírás.

Mindenki dobott göröngyöt a sírba és az idősebb emberek azt mondták:

— Szabadítsd meg a lelket a testtől!

— Ilyenkor szakad el a lélek a testtől! — szólt mellettem könnyes szemmel Zsándár Máttyás, aki híres volt ebbéli jártasságáról.

Két nap múlva visszamentem az iskolába. Nagyon fájt, mikor átléptem nagyapám küszöbét, mert tudtam, hogy bársenyos, me- leg, nagy barna szeme nem mosolyog többé rám.

A fekete vasládát már nem találtam az almrium mellett.

Szomorú szívvel gondoltam nagyapámra, akit legfeljebb kincsét már elhazásította

valamelyik rokon. Ujabb csapásnak, veszte- ségnek súlyát éreztem a lelkemen.

Két nap múlva, alkonyati téli estén már a vonatra vártam. Megadással, türelemmel, mint ahogy viciális vonatra vár az ember. Téli időben öt órakor már öreg este van.

Nem nagyon nézelődtem, önmagammal, töprengéseimmel foglalkoztam. Az áldogáló, jövőmenő emberekben csupán utasokat lát- tam. Imbolygó, sötét foltokat.

Mikor beszuszogott a vonat, kiesi táskám- mal felleptem az első, homályos világosságú fülkébe és mindjárt magamra rántottam az ajtót.

Üres, hűs, áporodott levegőjű volt a fülke. Kínos, rabvallató volt a hangulat, de nekem most éppen ez kellett.

Az ablak mellé ültem és kinéztem a jég- virágok között a havas világba.

Hirtelen felnyílt az ajtó, de én nem for- dultam vissza.

Ugy tetszett, hogy felette ismerős, kelle- mes muzsikájú hang kiált fel a kocsiba:

— Vigyázz, fiacskám, le ne szállj, míg egé- szen meg nem áll a vonat. Csókolom Iza né- nit. El ne felejtse megmondani! Ist en áldjon meg, kislányom!

— Kezét csókolom, anyám édes!

Ez a vékony, kedves hang ismertnek tet- szett a fülemben, de most már konokul csak azért se fordultam el az ablaktól.

Halk koppanású lépéseket hallottam, majd elfordított szemmel látnom kellett, hogy va- laki leül a szemközti bőrülésre.

A vonat lassan, kényelmesen, bosszantó szuszogással elindult. Havas fák, nyurga tele- fonpóznák maradoztak e laz ablakok alatt és távolról szürkén villódzott a hó a homályban.

— Jó estét! Most már biztosan látom, hogy valóban maga az!

Ijedten fordultam a hang felé és hirtelen nem tudtam szólni.

Topay Rózsa ült szemben velem.

— Édesanyám mindjárt megismerte, míg én csak most látom, hogy valóban maga az! — nyujtotta felém kesztyűs kezét.

En megfogtam a finom kis kezét és csak annyit mondtam:

— Rózsika!
— Én vagyok! Jaj de régen nem láttam! Hol jár ilyenkor itt?
— Temetésen voltam.
(Folytatjuk.)

Bársony flanell mé'ere 98, divat gyapju szövet métere 1'98. A Fischer tolt az olcsóságok csodaforrása Teleki u. 73.

Arany,
ezüst, ékszer és óra vétele, javítása, Biattnet Arpad ékszerbevitő Csapó uca 62. szám, kanyarnál.
1527 10 23

Csipőfűzők,
melltartók, Princes és gumifűzők speciális nyomorsúlyedések használatára, orvosi rendeltetése Kiss Béláné fűző erme, Kossuth uca 59.
191 11 2

Férjem
elhalálása folytán műszerész üzletet szak. értő vezetése mellett Burgondia uca 2. szám alá áthelyezve, továbbra is vezetem. Sipos Istvánne
1562 10 24

Zománc
és olajfestékek, fajták, ablakok festésére) 1 kg 1.—, 1.20, 1.40, 1.60 tól barna olajfesték, badog telők, kerítések festésére 1 kg 60 fillér, míg a készlet tart. Porfestékek, háztartási cikkek a legolcsóbban beszerezhetők Csapó u. 14. Bel- és külföldi festékek olajárak raktárban.
561 10 23

Takaréktüzhelyeket
legújabbakban készit és javit, Szilágyi János lakatos, Rákóczi uca 24.
1596 10 23

Jó szépségkrémek
A legelnyagoltabb arc bőrűeknek is biztos siker hoznak, azért senki se mulassza el a Földes illatszertartó mielőbb felkeresni, Bika épület, Vigadózinál.
1653 10 26

Bármilyen
6rát pontosan javit, jól állással. — Új óra olcsón kapható. Borbely Gyula, Kossuth uca 4. szám.
998 11. 6

ISKOLARUHAK
fű télikabátok és lengyelbundák óriási választékban, Weisz Sándor férfi ruha árúházában, Csapó uca 10.
560 12 31.

Férjem elhalálása
folytán a kályhásipart továbbra is minden fennakadás nélkül, öcsém szakemberi vezetésével továbbra is folytatom. Szives támogatást kérve továbbra is, Tisz teleffel özv. Gschmeidy Jakabné, Timár uca 17. szám. Telefon: 13—41. sz. 1599 1. 1.

Poloskairtást
elángázzal, lakások át-vizsgálását felelősséggel vállalom, Kiss, Kigó uca 5. sz.
93 10. 31

Varrógépkölesznés
használt és használhatatlanná vált varrógépek, kerékpárok vétele és eladása. Javítások jótállással, Eisenberger, Csapó uca 101.
1528 10 30

Lámpacenyőt
pergamemből, cellofánból, selyemből, legolcsóbban készit Szabó Sámuel villanyszerelő, Rákosi Jenő uca 4.
11. 11. 13

Tégla és eszerép
jó minőségben, olcsó árban kapható Sebesy Lajos téglagyárában. — Iroda: Fűrőd uca 2 sz. telefon: 26—10.
1572 vv

Aranyat legmagasabb aránban vásárol Drágakövet FELDEHEIM ékszerész Zálogjegyet Piac-u. 75

Legolcsóbban
utolsó divat szerint, férfi öltöny, télikabát, Mayer, Pási uca 3.
1375

Hőcipőt,
sárcipőt tökéletesen javit Orbán, Piac uca 7.
1042 1, 15

Kereslet
Használt
bútorokat a legmagasabb árban veszek, hívásra házhoz megyek. Simonffy uca 7.
1043 11. 17

Használt bútor,
zalogjegyet, varrogépet, szőnyeg, ruhaneműt megolcsókolt veszek. — Barna, Csapó uca 16. Hívásra jövök. 271 12 2

Pénz
Kölesönöket
folyósítunk elsőhelyi bekebelezés mellett, továbbá beraktározott terményre s kurrens arukra, finanszírozási célokra, Magyar Általános Takarékpénztár, Piac u. 81. szám. 41 11. 1.

Teljes ellátás
Kellemes lakás
finom konyha, a Hungária penzióban, szobák napokra, és hónap számra, Ferenc József ut 59. szám.
27 11. 1.

Elelmiszer ital
Tej
50 liter, állandó hozatalra keresek, Prostyák István fűszerkereskedő Hadházi uca 17. 1432

Társ
Fő uca
rentabilis üzlethez társat keresek 2—2500 pengővel, lehet nő is. Levelet „Rentabilis” jellegre a kiadóba. 1463

Oktatás
Zongorázn
tanítók kezdőket, hallgatókat, képzősöket akadémiáj módszerrel Hatvan u. 24. Elő-ső lakás.
951 9. 3. vv

Gyorsíró
államvizsgára, olesón gyorsan előkészit okl. gyorsírás tanítónő. Értekezni 8-tól fél 10-ig és 1—2-ig József kir. herceg u. 8. 1027

Tüzelő anyagok
Katonatisztek,
altisztek, katonaj hivatalk „Unitó”-tagok elsőrendű tüzfűt, szén és kokszt, brikett, tölj beszerzésre is havi részletfizetésre, készpénz-áron kapnak. 100 kilól már házhoz szállitva „Margit” tűzfűt és szén kereskedelmi vállalatnál, a Margit-fűrőd mellett. Telefon: 10-24. 679 11. 15

Bútor
Börgarnitúrák
Wertheim szekrények, gramofon, sezlonok, szék, asztalok, petroleumtároló, borbély berendezés, olesón eladók. Bútormagazin Széchenyi uca 6. 1002 11. 10

Modern
új díó háló, konyha-berendezések, olesón eladók. Péterfia uca 52. szám. 1468

PIACI ÁRAK

ELŐBAROMFI ÁRAK :

Pulyka s. drb 1.—3.00	Tyúk párja 4.20—5.80
Liba s. drb 4.00—5.50	Jérec párja 3.20—4.00
Liba k. kg 1.10—1.30	Csirke párja 1.10—3.20
Kaesa s. drb 1.80—2.60	Tojás drb 0.09—0.11
Kaesa k. kg 1.10—1.20	Tojás kilója 1.70—1.80
Csirke kg ja 1.10—1.15	

GYÜMÖLCSPIACI ÁRAK :

Alma kilója 0.30—0.50	Szőlő kilója 0.15—0.30
Apró alma 0.18—0.30	Dió kilója 0.80—0.90
Körte kilója 0.22—0.40	Őszibarack 0.50—0.80
Birsalma kg 0.30—0.50	Citrom drb 0.08—0.12

KONYHAKERTI VETEMÉNYEK ÁRAI :

Vereshagyma 0.09—10	répa, esomója 0.03—5
Fokhagyma 0.25—0.40	Bab, száraz kg 20—30
Burgonya r. 0.08—0.10	Tök drb 0.10—0.25
Burgonya v. 0.05—0.07	Ugorka 100 1.20—1.60
Fejéskáposzta 0.02—0.06	Spenót esomója 0.1—2
Kelkáposzta 0.02—0.03	Saláta feje 0.02—0.03
Savanyúkáposzta kg 0.18—0.20	Zöldhagyma 0.03—0.05
Karfiol drb 0.08—0.50	Gomba kg 0.25—0.40
Kalarabé drb 0.02—0.04	Paradicsom kg 0.05—10
Petrezselyem, sárga	Paprika 100 0.60—1.30

KENYÉR ÁRAK :

Fehér kenyér kg 0.36	Rozs kenyér kg 0.22
Félbarna kilója 0.32	Péksütemény drb 0.05
Barna kenyér kg 0.28	

PIACI LISZT ÁRAK :

Búzaliszt 00-ás kg 0.32	Búzadara kilója 0.40
Búzaliszt 0-ás kg 0.32	Rozsliszt kilója 0.18
Búzaliszt 2-ös kg 0.29	Korpa kilója 0.10 fillér
Búzaliszt 4-es kg 0.27	

Hálószoba,
modern ebédő, börgarnitúra, sezlon, Singer varrógép, szekrény, k. s. szék, mangorológép, s. gázfűtő, asztaltűzhely egyéb ingóságok, Csapó uca 6., udvarban.
612 11. 7

Üzlet, műhely raktárhelyiség
Péterfia 42.
hentesüzlethelyiség. — novemberre kiadó, B5-vebbet a tulajdonosnál az emeleten. 1413

Kiadó
uccai pince, műhelynek alkalmas. Hordót eladok, Nyomató uca 16. szám. 1469

Kiadó lakás egyszobás
Kiadó
új lakás, kis családnak november 1-ére 28 pengőért, kerek-szoba, parkettes háló Nagy konyha két spájz nagy lomtáriluke. Jerikó u. 30. 1490

Kiadó lakás kétszobás
Kiadó
szép uccai szoba, előszoba, spájz, pince konyhával vagy anélkül, garson lakásnak, vagy kisebb családnak. Csemete uca 14. 1411

Kiadó lakás nagyobb
Négyszobás,
komfortos, erkélyes lakás, Hungária palotában kiadó. 1433

Kiadó
Tiszty-előtelepi, Bor-nemissza uca 6. számú ház, kétszobás, modern lakással, kerttel, házmesterlakással, novemberi. 1449

Öt szoba,
és mellékhelyiségek, — uccai lakás kiadó, — Széchenyi uca 31. 1453

Lakást keres
KÉTSZOBÁS
teliesen modern urilakást keresek február 1-iki beköltözésre. Cím a kiadóhivatalban. 995

November
elcséjére 2 vagy 3 szobából és mellékhelyiségekből álló modern lakást keresek. Cím a kiadóban. 1437

Butorozott szoba
Keresztény
családnál, különbejárható butorozott szoba kiadó. József kir. herceg uca 46. 1447

Különbejárható
uccai butorozott szoba kiadó, Wesselényi uca 119 szám, nagyállomással. 1475

Butorozott
szoba, ellátással, fűtéssel, fűrdőszobával kiadó, műterem, Szent A. uca 10. szám. 1472

Butorozott
szoba fűrdőszobával két hölgynek kiadó. Perczelné, Magoss György tér 9. szám. 1471

Ingóság eladás
Bútorok,
szőnyegeket, dísz tárgyak, festmények meglepő olcsó árban kaphatók az Ingóság-közvetítő őszi vásárjában. Tehát mielőtt bármilyen szükségleteit beszerezné és olesón akar vásárolni, jöjjon az Ingóság-közvetítőbe. Eladásra kerülnek nagyon szép könyvszekrények, komplett uriszoba berendezések, szekreterek, antik-örök, különböző antik és modern bútorok, recamiék, előszoba- és irodaberendezések, fa- és bronz-esillárok, íróasztalok.

Rézmosdó,
vasmosdó, asztalok, s. szék, 6 méteres elváltasztóval, virágállvány eladó, Piac uca 21. sz., emelet. 1459

Egyszerű
festett íróasztal, ebédő kredenc, kihúzható asztal, fűszüközütkör, s. záros kazetta, függő és asztali villanytámpa, preparált sas, éthordó, zsirovasztó bogracs, konyhaszék, konyhaasztal, eladók 9—1-ig Péterfia u. 42. 1442

Eladó
fekete zúzó eszikőszobával, fekete télikabát, színes ruhák, Piac uca 16. udvarban, első ajtó. 1467

Ingóságvétet
Jókarban
levő teljes extra katonai ruhafelszerelést, önkéntesnek keresek. Cím a kiadóban. 1450

Keresek
külön állapokban levő, nagyobb asztalparbelleket, Cím a kiadóban. 1454 vv.

Gazdasági termények
Szőlővesszőert
forduljon Bóró Gézához Szávay uca 6. sz. 754 11. 11

Eladó házhely
Olesó házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uca sarkán. Felvilágosítást ad dr. csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12. I. emelet. 1231 vv.

Házhelyek
olcsón eladók Poroszlay út 68. sz., gyümölcsösből. Értekezni lehet: Poroszlay út 73. 351 10 19.

Házhelynek
alkalmas 150—300 négyszögöl területű telkek, Simonyi út mellett eladók. Értekezni lehet: Kardos László cégnél és Rényi ügyvédnél Miklós uca 7. sz. 1456 11. 7.

Eladó ház
Város szívében
Szekty uca 13. alatti kétszobás, konyhás s palatetős téglaház egyezerért eladó, Szent A. uca 33. sz. 2. ajtó. 450 vv.

Építkezésre
alkalmas, két uccára nyíló 200 négyszögölös házastelek eladó. Értekezni Vigkedvő Mihály uca 51. Ugyanott háló ebédő és egyéb bútor eladó. 733 11. 5.

Eladó föld
ELADÓ
Hajduszoszólón a „Déli tilalmas” dűllőben 26 hold szántóföld, Továbbá a gyógyfürdő közelében, a „Bánom” szőlőskertben 944 négyszögöl szántóföld, gyümölcsfákkal s épülettel. Ugyancsak a fürdő közelében a Bösörményi út mellett 634 négyszögöl háztelek. Érdeklődni lehet: Czeglédy Lajos Hajduszoszóló, Rákóczi uca 74. sz. alatt. 1206

Feladás szerkesztő : PÁL F Y J O Z S E F
Tiszántúli Könyv- és Lankiadó Rt. kiadása.